

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/820 HATÁROZATA

(2021. május 20.)

az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, „Európa innovációs tehetségének és kapacitásának fellendítése” című stratégiai innovációs tervéről és az 1312/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/819 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾, és különösen annak 4. cikke egy stratégiai innovációs terv (a továbbiakban: az innovációs terv) elfogadását írja elő.
- (2) Az innovációs tervnek meg kell határoznia – az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ összhangban – az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) számára a prioritási területeket és a stratégiát az érintett hétéves időszakra vonatkozóan, meg kell állapítania az EIT kulcsfontosságú intézkedéseit, valamint értékelést kell tartalmaznia az EIT várható társadalmi, gazdasági és környezeti hatásáról, tájékoztatási tevékenységeiről és a legjobb innovációs hozzáadott érték létrehozására irányuló képességéről. Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie az EIT folyamatos nyomon követésének és időszakos független értékelésének eredményeit.
- (3) Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie a Horizont Európa, az (EU) 2021/695 rendelettel létrehozott kutatási és innovációs keretprogram (Horizont Európa) stratégiai tervezését, létre kell hoznia és ösztönöznie kell az EIT tevékenységei és egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális kezdeményezések, eszközök és programok közötti megfelelő szinergiákat és kiegészítő jelleget, továbbá biztosítania kell az összhangot az uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, többek között az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i, az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” (európai helyreállítási terv) című, 2020. május 27-i, az európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i, a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i és az új európai iparstratégiáról szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményben említettekkel, valamint az Európa stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan.
- (4) Az innovációs tervnek becslést kell tartalmaznia az EIT jövőbeli tevékenységeire vonatkozó pénzügyi igényekre és az azokhoz szükséges forrásokra vonatkozóan. Emellett egy, a releváns többéves pénzügyi keret időszakát átfogó indikatív pénzügyi tervet is tartalmaznia kell.

⁽¹⁾ HL C 47., 2020.2.11., 69. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2021. április 27-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. május 10-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/819 rendelete (2021. május 20.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről (lásd e Hivatalos Lap 61. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

- (5) Az EIT és a tudományos és innovációs közösségek (KIC-ek) tevékenységei folytonosságának biztosítása érdekében, megfelelően az (EU) 2021/695 rendelet releváns rendelkezéseinek, e határozatnak sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (6) Mivel e határozat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelmük és transznacionális jellegük miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (7) Az 1312/2013/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽⁵⁾ hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézetnek a mellékletben foglalt, a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai innovációs terve (2021–2027-es innovációs terv) elfogadásra kerül.

2. cikk

A 2021–2027-es innovációs tervet az (EU) 2021/819 rendeletnek megfelelően kell végrehajtani.

3. cikk

Az 1312/2013/EK határozat 2021. január 1-jével hatályát veszti.

4. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1312/2013/EU határozata (2013. december 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs tervéről: az EIT hozzájárulása egy innovatívabb Európához (HL L 347., 2013.12.20., 892. o.).

MELLÉKLET

**AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZETNEK A 2021-TŐL 2027-IG TARTÓ IDŐSZAKRA
VONATKOZÓ STRATÉGIAI INNOVÁCIÓS TERVE**

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	94
1.1.	Háttér	94
1.2.	Kulcsfontosságú kihívások	95
1.3.	Az EIT helye a Horizont Európán belül	97
2.	Tegyünk magasabbra a léccet: az EIT stratégiája és célkitűzései a 2021–2027 közötti időszakra	98
3.	Európa innovációs tehetségének és kapacitásának előmozdítása: Kulcsfontosságú intézkedések	98
3.1.	Támogatás a meglévő KIC-ek számára	98
3.2.	A KIC-ek regionális hatásainak növelése	99
3.3.	Új KIC-ek elindítása	100
3.4.	A felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozási kapacitásának támogatása	101
3.5.	Az EIT horizontális tevékenységei	102
3.5.1.	Kommunikáció és terjesztés	102
3.5.2.	A bevált gyakorlatok azonosítása és az érdekelt felekkel történő megosztása	103
3.5.3.	Nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységek	103
3.6.	Megvalósítás: működési mód	104
3.6.1.	KIC működési modell	104
3.6.2.	KIC finanszírozási modell	105
3.6.3.	Az adminisztratív teher csökkentése	106
3.6.4.	Az EIT és a KIC-ek kapcsolata a partnerségi megállapodás megszűnését követően	106
3.7.	Szinergiák és kiegészítő jelleg egyéb uniós programokkal	106
4.	A Covid19-járványból eredő válság kezelése	108
5.	Erőforrások	108
5.1.	Költségvetési igények	108
5.2.	Hatás (nyomon követés és értékelés)	109
5.2.1.	Jelentéstétel és nyomon követés	109
5.2.2.	Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés	111
1.	függelék	112
2.	függelék	115

1. BEVEZETÉS

Ez a stratégiai innovációs terv meghatározza az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) a prioritási területeit és stratégiáját a 2021 és 2027 közötti időszakra (a továbbiakban: 2021–2027-es innovációs terv). Megállapítja az EIT célkitűzéseit, kulcsfontosságú intézkedéseit, működési módját, várt eredményeit és hatását, valamint a szükséges forrásokra vonatkozó becslést. A 2021–2027-es innovációs terv biztosítja az EIT és a Horizont Európa közötti szükséges összhangot.

A 2021–2027-es innovációs terv a Bizottság által végzett hatásvizsgálat alapján készült. Figyelembe veszi a stratégiai innovációs terv EIT által készített és 2017. december 20-án, a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően a Bizottsághoz benyújtott tervezetét. Tükrözi továbbá az (EU) 2021/695 rendeletet, és különösen az EIT-nek a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillére részeként betöltött kulcsfontosságú szerepét, valamint hozzájárulását a globális és a társadalmi kihívások kezeléséhez, beleértve az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre és az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) fenntartható fejlődési céljaira, valamint a Horizont Európa „Kiváló tudomány” elnevezésű I. pillérére és „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillérére vonatkozóan megállapított célértékeket és kötelezettségvállalásokat. A 2021–2027-es innovációs terv az EIT működésének előző évei során levont tanulságokra és a kulcsfontosságú érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációs folyamat eredményeire épül.

A 2021–2027-es innovációs terv figyelembe veszi a Horizont Európa stratégiai tervezését, hogy biztosítsa az összhangot a Horizont Európa tevékenységeivel, valamint a szinergiákat egyéb releváns uniós programokkal, továbbá az összhangot az uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, többek között az európai zöld megállapodáshoz, az európai helyreállítási tervhez, az európai adatstratégiához, a fenntartható és digitális Európát célzó kkv-stratégiához és az új európai iparstratégiához kapcsolódókkal, valamint az Európa stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan. Továbbá az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás ⁽²⁾ elveinek követése révén hozzájárul a globális és társadalmi kihívások leküzdéséhez – többek között a fenntartható fejlődési célok eléréséhez – és a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaság legkésőbb 2050-ig történő megvalósításához. További célja a szinergiák és a kiegészítő jelleg fokozása egyrésről az EIT tevékenységei, másrésről a nemzeti és regionális finanszírozási programok és prioritások között.

1.1. Háttér

Az EIT-t 2008-ban hozták létre annak érdekében, hogy az Unió és a tagállamok innovációs képességének erősítésével hozzájáruljon a fenntartható európai gazdasági növekedéshez és a versenyképességhez. Az EIT úttörő szerepet játszott a felsőoktatás, a kutatás és az innováció (a továbbiakban: a tudásháromszög) integrációja terén, és nagy hangsúlyt fektet a vállalkozói tehetségre, a vállalkozásalapításra és az innovációs készségekre.

Létrehozása óta az EIT fokozatosan a társadalmi kihívások – a tudásháromszög integrációja általi – kezelésének egyedi eszközévé vált. Az EIT főként tudományos és innovációs közösségeken (KIC-ek) ⁽³⁾ keresztül működik. Jelenleg nyolc KIC működik a következő területeken: éghajlatváltozás, digitális átalakulás, energia, élelmiszer, egészség, nyersanyagok, városi mobilitás és hozzáadott értéket előállító gyártás.

Ez idáig minden egyes KIC 5–10 helymegosztási központ ⁽⁴⁾ köré szerveződött, amelyek célja, hogy olyan földrajzi csomópontokként működjenek, amelyek fizikai teret is biztosítanak az innovációs ökoszisztémán belüli helyi interakciónak és a tudásháromszög gyakorlati integrációjának. A helymegosztási központok a releváns nemzeti és regionális innovációs háttérüknek megfelelően szerveződnek és épülnek fel, és egy KIC-partner meglévő laboratóriumainak, irodáinak vagy egyetemeinek páneurópai hálózatára épülnek.

A KIC-ek célja a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek portfólióinak irányítása a következők révén:

- a) oktatási és képzési tevékenységek, amelyek meghatározó vállalkozói komponenssel rendelkeznek a tehetségek következő nemzedékének képzéséhez, beleértve olyan programok megtervezését és végrehajtását, különösen mesterképzési és doktori szinten, amelyek EIT-védjeggyel, azaz az EIT által egy olyan KIC oktatási programjának odaítélt minőségi pecséttel rendelkeznek, amely megfelel többek között a vállalkozói ismeretek oktatására és az innovatív „gyakorlat általi tanulási” tantervekre vonatkozó egyedi minőségi kritériumoknak, mert az EIT oktatási programja kulcsfontosságú a magas szintű vállalkozói készségekkel rendelkezőképzett innovátorok k fejlesztése szempontjából, innen ered a vállalkozói készségek és a digitális készségek fejlesztését, valamint az emberi erőforrások átképzését és továbbképzését célzó programok és tevékenységek fontossága az egész életen át tartó tanulás szempontjából;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

⁽²⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽³⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 2. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁴⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 3. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

- b) kutatást és innovációt támogató tevékenységek olyan innovatív és fenntartható termékek, eljárások, technológiák, szolgáltatások, valamint nem technológiai megoldások kifejlesztése érdekében, amelyek konkrét üzleti lehetőségekre vagy szociális célra irányulnak;
- c) vállalkozásalapítási és -támogatási tevékenységek, így például akceleratorprogramok, amelyek segítik a vállalkozókat abban, hogy ötleteiket sikeres vállalkozásokká alakítsák, és felgyorsítsák a növekedési és fejlesztési folyamatot.

Az EIT-t az különbözteti meg a többi innovációs eszköztől, hogy a tudásháromszög integrációja révén – a felsőoktatási tevékenységeknek az innovációs értékláncba történő bekapcsolásával – a globális és társadalmi kihívásokat helyezi középpontba.

Az EIT által alkalmazott megközelítés segít a reziliencia kiépítésében, fokozza a fenntarthatóságot, és hozzájárul az inkrementális és a diszruptív innovációk megvalósításához a piaci hiányosságok hatékony kezelése és a különböző ágazatok átalakulásának segítése, valamint az induló vállalkozások, hasznosító vállalkozások és kis- és középvállalkozások (kkv-k) létrehozásának támogatása érdekében. Az EIT lehetővé teszi a globális kihívások kezelésére irányuló hosszú távú üzleti stratégiák kidolgozását és elősegíti azon keretfeltételek megteremtését, amelyek elengedhetetlenek egy jól működő innovációs ökoszisztéma növekedéséhez és az innováció kibontakozásához. Az (EU) 2021/819 rendelet rendelkezik arról a célról, hogy a KIC-eknek pénzügyileg fenntarthatóvá kell válniuk⁽⁵⁾, ami olyan egyedülálló jellemző, amelynek célja, hogy üzlet- és eredményorientált innováció jöjjön létre. Ebben az összefüggésben a KIC-eknek bevételtermelő stratégiákat kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk annak érdekében, hogy innovációs ökoszisztémájukat és a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységeiket a támogatási megállapodások hatálya alá tartozó időszakon túl is fenntartsák.

Erőteljes hálózati és pozitív továbbgyűrűző hatásaival az EIT így dinamikus platformot kínál a KIC-ek elindításához, bővítéséhez, nyomon követéséhez és támogatásához. A KIC-ek 2009-ben elindított első hulláma (EIT Digital [digitális átalakulás], EIT Climate-KIC [éghajlatváltozás-KIC] és EIT InnoEnergy [energia]) már működőképessé és kiforrottá vált, és 2024 után partnerségi megállapodásaiknak meg kell szűnniük a támogatási időszak maximális időtartamának megfelelően. A KIC-ek második és harmadik generációja (EIT Health [egészséges élet] és EIT Raw Materials [nyersanyagok] (2014-ben indultak), EIT Food [élelmiszerek] (2016-ban indult)) jelenleg a fejlődés szakaszában jár. Mind a KIC EIT Urban Mobility-t [városi mobilitás], mind a KIC EIT Manufacturing-et [feldolgozóipar] 2018 decemberében indították el, és 2019-ben kezdték meg működésüket.

2019-ben már több mint 600 vállalkozás, 250 felsőoktatási intézmény⁽⁶⁾, 200 kutatást végző szervezet⁽⁷⁾ és több mint 50 civil társadalmi szervezet és hatóság vett részt a nyolc KIC-ben.

Az innovációs teljesítmény terén Európában továbbra is fennálló regionális különbségek miatt az EIT 2014-ben regionális innovációs programot (RIS)⁽⁸⁾ indított el a szerény és mérsékelt innovátorként besorolt országok regionális bevonása érdekében. A RIS-en keresztül az EIT Európa-szerte bővítette tevékenységeit, és lehetőségeket kínál az innovációs eredménytáblában szerény és mérsékelt innovációs teljesítményt nyújtó országként besoroltak (és az említett országokon belüli régiók) számára, hogy a KIC-közösség részeként a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységeket folytassanak.

Az EIT képes volt agilis maradni és az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁹⁾ létrehozott Horizont 2020 átfogó égisze alatt, a 294/2008/EK rendelettel összhangban ki tudta dolgozni a KIC-ek sikeres irányítására vonatkozó irányítási elveket és szabályokat. Működési függetlensége lehetővé tette, hogy kedvezményezettjei irányítása során kipróbáljon és hatékonyan végrehajtsa számos olyan újdonságot, mint a versenyképes finanszírozási mechanizmus, a pénzügyi fenntarthatósági célok és a konkrét kulcsfontosságú teljesítménymutatók.

1.2. Kulcsfontosságú kihívások

Az elmúlt években drámaian felgyorsult az innováció üteme. Az innováció átformálja a gazdasági ágazatokat, megváltoztatja a meglévő vállalkozások működését és eddig példa nélküli lehetőségeket teremt. A globális gazdasági rend eltolódása és a nemzetközi verseny fokozódása miatt az Uniónak többek között be kell vonnia valamennyi tehetséget, növelnie kell a nők részvételét, és elő kell segítenie a kutatási és innovációs tevékenységek eredményeinek gyors átadását a piac és a társadalom számára, azzal a céllal, hogy Uniószerre növelje az innovációs kapacitást. A tudományágak körében, illetve a felsőoktatás, a kutatás és az üzleti élet között megvalósuló kooperatív

⁽⁵⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 16. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁶⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 7. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁷⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 6. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁸⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 10. pontjában és az e melléklet 3.2. szakaszában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

tervezés, együttműködés és kooperatív alkotás soha nem volt ilyen fontos az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleség csökkenésével és a természeti erőforrások fenntarthatatlan felhasználásával, a digitális és társadalmi átalakulással, a demográfiai változásokkal, valamint az egészségügy és az élelmezés jövőjével kapcsolatos globális kihívások kezeléséhez való hozzájárulás terén.

Először is, a Covid19 terjedése jelentős hatást gyakorolt gazdaságainkra és társadalmainkra, zavart okozva a gazdasági tevékenységekben, érintve az egészségügyi rendszereket, a munkahelyeket és a jóllétet. A válság kezelése érdekében rövid távú és előrettekintő intézkedések ötvözésére van szükség annak érdekében, hogy azonnali támogatást lehessen nyújtani a gazdaságoknak és az érdekelt feleknek, biztosítva ugyanakkor a helyreállításához szükséges feltételeket.

Ezért fontos azonosítani és kezelni a válsággal összefüggő kihívásokat, ideértve a finanszírozáshoz való hozzáférést is, a bizalom helyreállítása érdekében valamennyi érdekelt fél között, valamint a válságok társadalomra gyakorolt hatásának enyhítését szolgáló megoldások kidolgozásának és végrehajtásának támogatása érdekében. Ugyanakkor az innovációt, a vállalkozásalapítást és -fejlesztést, a vállalkozói és innovációs készségeket támogató programok kulcsfontosságúak az uniós gazdaság megfelelő pályára állításához és a gyors helyreállítás előrelendítéséhez.

Az erősebb innovációs ökoszisztémákról bebizonyosodott, hogy gyorsabban és határozottabban reagálnak a válságokra. A helyreállítás felgyorsítása és a jövőbeli szükséghelyzetek kezelése érdekében elengedhetetlenek az innovációs ökoszisztémákon belüli koordinációs kapacitások javítására irányuló beruházások ahhoz, hogy növeljék az ökoszisztémák rezilienciáját és reagálóképességét a szükséges megoldások gyors megvalósítása érdekében.

Közép- és hosszú távon valamennyi KIC-nek alkalmazkodnia kell a sokk hatásaihoz, és az új lehetőségek felkutatása és követése érdekében biztosítaniuk kell a gyorsaságot és a rugalmasságot. A „helyi alapú” megközelítésüknek köszönhetően, a helymegosztási központok és a RIS-központok ⁽¹⁰⁾ révén a KIC-ek Európa-szerte hozzájárulnak a helyi innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez, többek között a tudásháromszög szereplői közötti szorosabb interakciók előmozdításával, továbbá a pénzügyi és közintézményekkel, valamint a polgárokkal való összehangoltabb kapcsolatok előmozdításával.

Másodszor, a mai társadalmakat és gazdaságokat egyre inkább az mozgatja, hogy az emberek és szervezetek mennyire képesek ötleteiket új termékekbe, folyamatokba, szolgáltatásokba, vállalkozásokba és társadalmi modellekbe átültetni. Az innováció, a vállalkozói kultúra, az innovatív megoldások piaci elterjedése, valamint az oktatásba, a kutatásba és az innovációba történő beruházások növelése akkor lesz a leghatásosabb, ha az Unió sikert fog elérni a versenyképes, digitális, klímasemleges és befogadó társadalomra való átállás terén. Nagy szükség van az tudományágak közötti együttműködésre és az interdiszciplináris tanulásra, valamint a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitásának további növelésére Uniós-szerte. Az EIT egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy ezt az igényt ki tudja elégíteni a Horizont Európa program keretében.

Harmadszor, a fizikai közelség az innovációt lehetővé tévő kulcsfontosságú tényezők egyike. Az innovációs hálózatok kifejlesztésére és a tudás létrehozását, megosztását és átadását támogató szolgáltatások biztosítására irányuló kezdeményezések kulcsszerepet játszanak a tudományos élet, a kutatást végző szervezetek, a vállalkozások, a közigazgatási szervek és a magánszemélyek közötti interakciók előmozdításában. Mindazonáltal a kutatási és innovációs teljesítmények Uniós-szerte – amint az az éves európai innovációs eredménytáblából is kiderül – jelentős eltéréseket mutatnak. Rendkívül fontos, hogy az innováció befogadó jellegű legyen és a helyi térségekben gyökerezzen, különös tekintettel a kkv-k és a harmadik szektorban működő szervezetek fokozott bevonására. Az EIT tevékenységei kifejezetten alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak az erős európai dimenzióval rendelkező helyi innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez és új modelleket kínálnak a fenntartható gazdaság számára. Az EIT és a KIC-ek tevékenységeinek még el kell érniük azt a szintet, hogy egyre inkább a regionális stratégiákhoz és az intelligens szakosodási stratégiákhoz ⁽¹¹⁾ kapcsolódjanak.

Negyedszer, a dinamikus innovációs ökoszisztémák a tudás, a beruházás, az infrastruktúra és a tehetség keverékét teszik szükségessé. Ki kell alakítani az európai kutatás, oktatás és innováció közötti együttműködés keretfeltételeit és szorosabb szinergiákat kell létrehozni a szűkös erőforrások megfelelő és hatékony befektetésének biztosítása, valamint a pénzügyi stabilitást célzó egyéb finanszírozási források bevonása érdekében. A tudásháromszög integrációjának a KIC-eken és többek között egyéb ágazatokban, országokban és régiókban új partnerek bevonásán keresztül történő megerősítése bizonyítottan elősegíti az innovációt ösztönző környezet kialakítását és irányadó célt jelent az EIT számára.

⁽¹⁰⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 4. pontjában foglalt fogalommeghatározást.

⁽¹¹⁾ Ld. az (EU) 2021/695 rendelet 2. cikkének 2. pontjában foglalt fogalommeghatározást.

1.3. Az EIT helye a Horizont Európán belül

Az (EU) 2021/695 rendelettel összefüggésben a Bizottság határozottan elkötelezte magát amellyel, hogy a jövőbeli kihívások megválaszolása céljából tovább növeli Európa innovációs potenciálját. Az EIT-nek az üzleti élet, az oktatás, a kutatás, a közigazgatási szervek és a civil társadalom összekapcsolása révén az innováció előmozdításában játszott megkülönböztetett szerepét tovább erősíti a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérében betöltött pozíciója. Az (EU) 2021/695 rendelet tükrözi az Unió növekvő innovációs törekvését és azt, hogy eredményeket kell felmutatni e törekvés tekintetében.

A Horizont Európa stratégiai tervezésének célja, hogy biztosítsa az EIT tevékenységei és az (EU) 2021/695 rendelet szerinti egyéb tevékenységek közötti koherenciát. Az EIT-nek hozzá kell járulnia az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatahoz. Az EIT-nek továbbra is szorosan együtt kell működnie a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillére keretében egyéb végrehajtó hatóságokkal, és mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy hozzájáruljon egy egyablakos innovációs ügyintézési pont létrejöttéhez.

Az EIT-nek a KIC-ek tematikus tevékenységi területein a tudásháromszög integrációjának előmozdításával továbbra is erősítenie kell azon innovációs ökoszisztémákat, amelyek segítenek kezelni a globális kihívásokat.

Erős, többek között az irányítási szintű együttműködés révén létrejövő szinergiák szükségesek a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének végrehajtó szervei között. Az EIT-nek és az Európai Innovációs Tanácsnak (EIC) egymást kiegészítő tevékenységeket kell folytatnia, amelyek célja az innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás egyszerűsítése, az üzleti akcelerációs szolgáltatásokat és a képzéseket is beleértve.

Az EIC segítséget nyújthat a KIC-ek által támogatott, nagy növekedési potenciállal rendelkező induló vállalkozásoknak a gyors növekedéshez. Így különösen a leginnovatívabb, KIC-ek által támogatott vállalkozások részesülhetnek az EIC intézkedéseivel való egyszerűsített és ezáltal gyorsabb hozzáférés előnyeiből, és különösen az EIC akcelerátor által nyújtott támogatásban és az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹²⁾ létrehozott InvestEU program által kínált pénzügyi támogatásban. Az EIT-nek továbbá meg kell könnyítenie az EIC kedvezményezettjei számára a KIC-ek innovációs ökoszisztémáihoz és a tudásháromszög releváns szereplőihöz való hozzáférést. Így az EIC kedvezményezettjei aktívan bekapcsolódhatnak a KIC-ek tevékenységeibe és részesülhetnek a KIC-ek által nyújtott szolgáltatásokból.

Az EIT-nek biztosítania kell a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének európai innovációs ökoszisztémák alkotóelemével való összhangot is. Az EIT-nek különösen az (EU) 2021/764 tanácsi határozatban⁽¹³⁾ említett EIC-fórum tevékenységeiben kell aktívan részt vennie, és kapcsolatokat kell létrehoznia az EIT-közösség⁽¹⁴⁾, valamint az innovációs ökoszisztémákat támogató releváns tevékenységek között a párhuzamosságok elkerülése, valamint az EIT és az EIC intézkedései közötti összhang és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében.

Az EIT-nek erősebb szinergiákat kell biztosítania a saját tevékenységei és a Horizont Európa „Kiváló tudomány” elnevezésű I. pillérében foglalt programok és kezdeményezések között is, hogy felgyorsítsa az alapkutatásból származó tudás átültetését a társadalom javát szolgáló konkrét alkalmazásokba. Így különösen a Marie-Sklódowska-Curie-cselekvések (MSCA) és az Európai Kutatási Tanács (EKT) tekintetében az EIT-nek közre kell működnie az MSCA-ösztöndíjasok és az EKT-pályázatok kedvezményezettjei innovációs és vállalkozói készségeinek fejlesztésében pályafutásuk minden szakaszában. Ezen együttműködésnek továbbra is önkéntesnek kell maradnia, és nem növelheti a kedvezményezetteknek nehezedő adminisztratív terhet.

Az EIT-nek hozzá kell járulnia a Horizont Európa „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pilléréhez, és ki kell egészítenie a releváns tevékenységeket a globális és társadalmi kihívások kezelése és az Unió globális fenntartható fejlődésének és versenyképességének elősegítése érdekében. Így különösen a KIC-ek révén az EIT-nek törekednie kell arra, hogy hozzájáruljon a releváns küldetésekhez és tematikus klaszterekhez és egyéb európai partnerségekhez és biztosítsa erősebb szinergiák kialakítását azokkal, így például a keresletoldali intézkedések támogatásával és hasznosítási szolgáltatások nyújtásával a technológiatranszfer elősegítése és az elért eredmények kereskedelmi hasznosításának felgyorsítása érdekében.

Az EIT-nek biztosítania kell a Horizont Európa program „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című része, többek között a partnerségalkotási és ikerintézményi tevékenységek és az EIT által támogatott tájékoztató tevékenységek közötti szinergiák lehetőségeinek kihasználását. Így különösen a Horizont Európa „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című részének célszervezetei és az EIT tájékoztató tevékenységei ki tudják használni az EIT szakértelmét és támogatását.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács (EU) 2021/764 határozata (2021. május 10.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról, valamint a 2013/743/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 167 I, 2021.5.12., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 8. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

2. TEGYÜK MAGASABBRA A LÉCET: AZ EIT STRATÉGIÁJA ÉS CÉLKITŰZÉSEI A 2021–2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

A 2021 és 2027 közötti időszakban az EIT-nek a Horizont Európával és egyéb uniós programokkal egymást teljes mértékben kiegészítve továbbra is támogatnia kell a KIC-eket, hogy megerősítse azokat az innovációs ökoszisztémákat, amelyek segítenek megbirkózni a globális és társadalmi kihívásokkal. Ezt oly módon teszi, hogy az EIC-vel szoros szinergiában és egymást kiegészítő módon elősegíti a felsőoktatás, a kutatás és az innováció integrációját, ezáltal az innovációt serkentő környezetet teremtve, valamint előmozdítja és támogatja a vállalkozók új nemzedékét, hozzájárulva a vállalkozói szférában a nemek közötti rés zárásához, valamint az innovatív vállalkozások létrehozásának ösztönzéséhez, különös hangsúlyt fektetve a kkv-kra.

Különös figyelmet kell fordítani a nemek közötti egyensúlyra és a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítésekre is, különösen azokon a területeken, ahol a nők továbbra is alulreprezentáltak, így például az információs és kommunikációs technológiák, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén. Ennek során az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott beavatkozási területek alapján az EIT-nek különösen:

1. Európa-szerte meg kell erősíteni a fenntartható innovációs ökoszisztémákat;
2. elő kell segítenie az innovációs és vállalkozói készségeket az egész életen át tartó tanulás tekintetében, ideértve a felsőoktatási intézmények kapacitásainak Európa-szerte történő megerősítését is;
3. új piaci megoldásokat kell kialakítania a globális kihívások kezelése céljából; és
4. szinergiákat és hozzáadott értéket kell biztosítani a Horizont Európán belül.

Az EIT előtt álló kihívásokkal összhangban, valamint az (EU) 2021/819 rendelet 3. cikkében meghatározott általános célkitűzéseihez, és ezáltal a Horizont Európa tudományos, gazdasági, technológiai és társadalmi hatásához való hozzájárulás érdekében az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó egyedi célkitűzései a következők:

- a) a KIC-ek nyitottságának, hatásának és átláthatóságának, valamint a tudásháromszög integrációjának növelése Unió-szerte;
- b) a felsőoktatás vállalkozási és innovációs kapacitásának növelése Európa-szerte a felsőoktatási intézmények intézményi változásának és az innovációs ökoszisztémákba való integrációjának előmozdításával és támogatásával;
- c) az EIT és a KIC-ek regionális és helyi hatásának növelése, különösen az érdekelt felek szélesebb körének bevonásával annak érdekében, hogy Unió-szerte kezelni lehessen az innovációs kapacitások egyenlőtlenségeit, illetve ösztönözni lehessen a tudás és az innováció terjesztését.

Az EIT adott esetben a szükséges rugalmassággal reagálhat a Covid19-váltságra és a lehetséges jövőbeli válságokra azáltal, hogy stratégiájába beépíti a releváns kezdeményezéseket annak érdekében, hogy hozzájáruljon az innovációs ökoszisztémák védelméhez, és segítse az EIT-ben érdekelt feleket a gazdasági helyreállításra való felkészülésben.

3. EURÓPA INNOVÁCIÓS TEHETSÉGÉNEK ÉS KAPACITÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA: KULCSFONTOSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

Az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiájának olyan intézkedésekre kell összpontosítania, amelyek uniós szinten hozzáadott értéket teremtenek és hozzájárulnak a Horizont Európa program célkitűzéseinek megvalósításához. Először is, az EIT-nek a KIC-ek, valamint azok továbbfejlesztése, új partnerek felé való nyitottsága, fokozott átláthatósága, a jó kormányzás elveinek való megfelelése és bővítése révén továbbra is Unió-szerte támogatnia kell az innovációs kapacitást és ökoszisztémákat. Másodsor, a tudásháromszög integrációjával kapcsolatos tapasztalataira alapozva az EIT-nek irányítania kell a vállalkozói és innovációs kapacitás támogatását és fejlesztését a felsőoktatási intézményekben, amit a KIC-eken keresztül fognak végrehajtani. Harmadszor, hatékonyabb horizontális intézkedések révén az EIT-nek minden szükséges erőfeszítést meg kell tennie annak biztosítására, hogy uniós szintű láthatósága és hatása növekedjen. Ezenkívül az EIT-nek javítania kell működését hatékonysága, eredményessége és az általa kifejtett hatások fokozása érdekében, így például olyan területeken, mint a KIC-ek pénzügyi fenntarthatóságával kapcsolatos útmutatás, saját tevékenységeinek és a KIC-ek tevékenységeinek nyitottsága, elterjedése, átláthatósága, minősége és fenntarthatósága, a kkv-k és az induló vállalkozások nagyobb mértékű bevonása, valamint a nemek közötti egyensúly.

3.1. Támogatás a meglévő KIC-ek számára

Az EIT-nek meg kell erősítenie az innovációs ökoszisztémákat azáltal, hogy továbbra is támogatást nyújt a meglévő KIC-eknek, hogy a tudásháromszög uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű integrációja révén szembe tudjanak nézni a globális kihívásokkal. Ennek érdekében az EIT költségvetése jelentős részét a KIC-ek támogatására kell fordítani, és az EIT-nek tovább kell erősítenie a KIC-ek elindítását, növekedését és nyomon követését szolgáló platformját.

Miközben még mindig a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek integrációjára összpontosít, az EIT biztosítja, hogy a KIC-ek továbbra is törekedjenek a pénzügyi fenntarthatóságra annak érdekében, hogy a köz- és magánberuházások bevonása révén az elindításukat követően legkésőbb 15 év elteltével pénzügyileg függetlenné váljanak az EIT-támogatástól.

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek stratégiát készítsenek és hajtsanak végre, amelynek célja együttműködni, valamint kapcsolódási pontokat és szinergiákat létrehozni releváns európai partnerségekkel, küldetésekkel és az EIC-vel, valamint egyéb releváns uniós és nemzetközi kezdeményezésekkel és programokkal. A pénzügyi támogatás mellett az EIT a levont tanulságok alapján stratégiai felügyeletet és iránymutatást nyújt a KIC-eknek. A többek között az (EU) 2021/695 rendelet V. mellékletében felsorolt mutatók alapján az EIT-nek nyomon kell követnie és elemeznie kell a KIC-ek teljesítményét, multiplikátorhatással járó beruházásait és különböző minőségi és mennyiségi hatásait.

Az EIT-nek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy észszerűsítse az egyes KIC-ek struktúrájához kapcsolódó terminológiát az EIT felismerhetőségének további egyszerűsítése és javítása érdekében.

Az EIT-nek meg kell határoznia a stratégiai és szakpolitikai jelentőségű kérdések területeit, és elő kell mozdítania a KIC-ek közötti szorosabb együttműködést e területeken. Az EIT-nek a közös érdekű területeken meg kell erősítenie a KIC-ek közötti koordinációt, különösen a KIC-ek között a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok megosztásának, valamint a közöttük folyó együttműködésnek (KIC-ek közötti tevékenységek⁽¹⁵⁾) az előmozdításával mind tematikus, mind horizontális témákban. A KIC-ek közötti tevékenységek akkor rendelkeznek a legnagyobb potenciállal, amennyiben több KIC foglalkozik már olyan közös uniós szakpolitikai prioritásokkal, ahol nincsenek célzott KIC-ek. A különböző KIC-közösségek kölcsönös előnyökkel járó, célzott közös fellépésekben való összevonása nagy lehetőségeket rejt magában a szinergiák és az interdiszciplináris előnyök tekintetében. Az EIT ösztönzi az ilyen tevékenységeket és aktívan részt vesz a KIC-ek közötti tevékenységek tartalmának és struktúrájának meghatározásában. Nyomon követi a KIC-ek közötti tevékenységek végrehajtását, valamint az elért eredményeket annak érdekében, hogy e tevékenységeket a KIC-ek többéves stratégiáinak szerves részévé tegye. Mindemellett elő kell mozdítania a KIC-ek közötti megosztott szolgáltatások létrehozását, amelyek célja a valamennyi KIC esetében azonos operatív feladatok közös kezelése.

3.2. A KIC-ek regionális hatásainak növelése

Az EIT-nek tovább kell növelnie regionális hatását a KIC-ek potenciális partnerek széles köre és az érdekelt felek iránti fokozott nyitottsága és inkluzív megközelítése, az eredmények fokozott terjesztése és hasznosítása, valamint a KIC-ek integráltabb regionális stratégiája révén. Minden egyes KIC számára kötelező lesz üzleti tervének szerves részeként regionális stratégiát kidolgozni és végrehajtani a tagállami, regionális és helyi innovációs szereplőkkel, köztük a kkv-kal fenntartott kapcsolatok erősítése céljából. A KIC-eknek adott esetben be kell mutatniuk kapcsolataikat az intelligens szakosodási stratégiákkal, valamint a tematikus platformok tevékenységeivel és régióközi kezdeményezésekkel, beleértve az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) irányító hatóságait. Az EIT folyamatosan nyomon követi az említett területi stratégiák végrehajtását, beleértve az esb-alapokra gyakorolt multiplikátorhatást is.

Úgynevezett „helyi alapú” innovációs megközelítést kell integrálni a KIC-ek többéves stratégiájába és üzleti tervébe, és annak a KIC helymegosztási központjaira és a RIS-központokra kell épülnie, ezáltal kihasználva a KIC-közösséghez való hozzáférést biztosító szerepüket, valamint együttműködve a helymegosztási partnerekkel és egyéb helyi innovációs szereplőkkel.

Az EIT nyomon követi, hogy a helymegosztási központok és a RIS-központok miként működnek, és hogy ezek miként integrálódnak a helyi innovációs ökoszisztémákba.

Az EIT biztosítja, hogy a RIS-tevékenységeket olyan potenciális új partnerek vonzására és integrációjára használják, amelyek hozzáadott értéket jelentenek a KIC-ek számára, és ezáltal növelik az EIT páneurópai lefedettségét; az EIT biztosítani fogja továbbá, hogy a tevékenységek teljes mértékben integrálódjanak a KIC-ek többéves stratégiáiba. Az EIT által irányított és a KIC-ek által végrehajtott RIS ez idáig önkéntes alapon működött. 2021-től kezdve a RIS-tevékenységek kötelezőek lesznek, és a KIC-ek többéves stratégiáinak szerves részévé válnak. Az EIT biztosítja, hogy a RIS-tevékenységeket a releváns intelligens kutatási és innovációs szakosodási stratégiákhoz vezető hídként használják fel.

Emellett a KIC-ek a RIS-központok létrehozása révén fokozzák az ilyen integrációt. A RIS-központot alapos igényfelmérést és nyílt pályázati felhívást követően kell létrehozni. A KIC-ek struktúrájának részét kell képeznie, és a KIC-ek tevékenységének fókuszpontjaként kell szolgálnia. Célja a tudásháromszög helyi szereplőinek mozgósítása és bevonása a KIC tevékenységeibe, helyi szintű szinergiák létrehozása, finanszírozási és együttműködési lehetőségek azonosítása, valamint az ökoszisztémákba való aktív integrációjuk előmozdítása. A KIC-ek bővítési stratégiájával összhangban a RIS-központok megnyithatnák az utat egy helymegosztási központ létrehozásához a megcélzott régióban.

⁽¹⁵⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 14. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

Az EIT továbbra is iránymutatást és támogatást nyújt a KIC-ek számára az EIT többéves RIS-stratégiák előkészítésében és végrehajtásában. A RIS-tevékenységeknek továbbra is támogatást kell nyújtaniuk az európai innovációs eredménytábla szerint szerény és mérsékelt innovációs teljesítményt nyújtó országok (és az azokon belüli régiók), továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke szerinti legkülső régiók innovációs kapacitásai számára, hogy elősegítsék ezen országoknak vagy régióknak a KIC-ek közösségeibe történő integrációját. A RIS-tevékenységekre jogosult országok és régiók (RIS-országok és -régiók) a következők:

1. azon országok (és ezen országok régiói), amelyeket a következő három éves innovációseredménytábla-jelentés legalább egyikében „mérsékelt” vagy „szerény” innovátorként sorolnak be:

- a) a 2021 és 2024 közötti időszak tekintetében 2018, 2019 és 2020; és
- b) a 2025 és 2027 közötti időszak tekintetében 2021, 2022 és 2023; és

2. a legkülső régiók.

A RIS-tevékenységek végrehajtására szánt EIT-költségvetésnek az EIT által a meglévő és új KIC-ek számára nyújtott teljes finanszírozási összeg legalább 10%-át és legfeljebb 15%-át kell kitennie, és ezáltal lehetővé kell tennie a célzott régiókból származó KIC-partnerek számának növelését. A RIS-en keresztül támogatott tevékenységek célja a következő:

1. hozzájárulás a regionális és helyi ökoszisztéma innovációs kapacitásainak javításához Unió-szerte kapacitásépítési tevékenységek és a helyi innovációs szereplők – így például klaszterek, hálózatok, közigazgatási szervek, felsőoktatási intézmények, kutatást végző szervezetek, szakképző intézmények és kkv-k – közötti szorosabb interakciók, valamint ezen szereplők tevékenységei révén;
2. az új partnerek KIC-ekbe való bevonására irányuló célkitűzés támogatása és a helyi innovációs ökoszisztémák összekapcsolása a páneurópai innovációs ökoszisztémákkal; és
3. további magán- és közfinanszírozás mozgósítása, különös tekintettel az esb-alapokra.

3.3. Új KIC-ek elindítása

Az új és kialakulóban lévő globális kihívások kezeléséhez való hozzájárulás érdekében az EIT új KIC-ek olyan prioritási területeken való létrehozását célzó, nyílt és átlátható pályázati felhívásokat indít el, amelyeket stratégiai jelentőségű tematikus területek közül és olyan kritériumok alapján választanak ki, amelyek többek között felméri e területek relevanciáját az Unió globális és társadalmi kihívások kezelésére vonatkozó szakpolitikai prioritásai szempontjából, valamint az EIT-móddellen keresztül kezelendő potenciáljukat és hozzáadott értéküket. Az új KIC-ek létrehozása figyelembe veszi a Horizont Európa stratégiai tervezését és az EIT számára a 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakra előirányzott költségvetést. Az európai partnerségekre vonatkozó, az (EU) 2021/695 rendelet III. mellékletében meghatározott releváns kiválasztási kritériumokat be kell építeni a KIC-ekre vonatkozó pályázati felhívásba és az értékelés során meg kell vizsgálni.

Az igazgatótanács javaslata és annak elemzése alapján javaslat született egy első új KIC mielőbbi, 2022-ben vagy 2023-ban történő elindítására a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak területén, azzal, hogy amennyiben kivitelezhető, a pályázati felhívást 2021-ben kell közzé tenni. Ez a prioritási terület a legnagyobb mértékben kiegészíti a nyolc meglévő KIC-et és a Horizont Európa keretében létrehozandó egyéb európai partnerségekre vonatkozó potenciális prioritási területeket. A kulturális és kreatív ágazatok és iparágak terén fennálló kihívásokat és az új KIC várható hatását összegző tájékoztatót az 1. függelék tartalmazza.

Javaslat született egy második új KIC 2026-ban történő elindítására a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területén, azzal, hogy a pályázati felhívást 2025-ben kell közzé tenni. A Bizottság független külső szakértők segítségével hatásvizsgálatot végez, hogy 2024-ig előzetesen értékelje a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területének relevanciáját. Amennyiben az értékelés negatív eredményre jut, a Bizottság javaslatot tehet a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló stratégiai innovációs terv módosítására, figyelembe véve az igazgatótanács véleményét és a Horizont Európa stratégiai tervezését. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatok terén fennálló kihívásokat és az új KIC várható hatását összegző tájékoztatót a 2. függelék tartalmazza.

Egyéb új KIC-ek kiválasztására kerülhet sor, amennyiben az EIT-kereten kívül további költségvetési források válnak elérhetővé, és azok tekintetbe veszik az igazgatótanács véleményét, a Horizont Európa program stratégiai tervezését és az európai partnerségek kiválasztási kritériumait, különös tekintettel a nyitottságra, az átláthatóságra, az uniós hozzáadott értékre, a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulásra, a koherenciára és a szinergiákra.

3.4. A felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozási kapacitásának támogatása

Az EIT a Bizottsággal együttműködve és a KIC-ekkel folytatott konzultációt követően kísérleti kezdeményezést alakít ki és indít el, amely támogatja a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitásait, valamint az innovációs ökoszisztémákba való integrációjukat (kísérleti felsőoktatási kezdeményezés), amit 2021-től kezdve a KIC-eken keresztül fognak végrehajtani. A tudásháromszög-integrációs modell segítségével az EIT áthidalja a felsőoktatás, a kutatás és az innováció közötti tartós szakadékot. Így különösen az EIT és a KIC-ek a humán tőke fejlesztésének kulcsfontosságú eszközei, mivel tevékenységeik középpontjában az innováció és a vállalkozói ismeretek oktatása áll. El kell ugyanakkor érni, hogy az EIT által kifejtett hatás a KIC-ek partnerein túlra is kiterjedjen.

A felsőoktatási intézményeknek Európa-szerte innovatívnak és vállalkozó szelleműeknek kell lenniük az oktatással, a kutatással, a vállalkozások bevonásával, valamint a tágabb értelemben vett regionális és helyi innovációs ökoszisztémával kapcsolatos megközelítésükben, ideértve a civil társadalmat, a közintézményeket és a harmadik szektor szervezeteit, a lehető leginkább befogadó és a nemek közti egyenlőségre törekvő módon, aminek a megvalósítása világos stratégia és módszertani keret alapján, források elkülönítésével lehetséges.

A KIC-ek kísérleti felsőoktatási kezdeményezéssel kapcsolatos tevékenységeit nyílt és átlátható pályázati felhívásokon keresztül kell végrehajtani, amelyek törekedni fognak a felsőoktatás innovációs kapacitásának növelésére, főként olyan felsőoktatási intézményeket megcélozva, amelyek nem KIC-partnerek az innovációs értékláncokban és ökoszisztémákban Uniószerre. A tevékenységeknek elsősorban a felsőoktatási intézmények kapacitásfejlesztésére kell irányulniuk, beleértve a következőket:

1. a tudásháromszög-integráció terén a bevált gyakorlatok cseréje és végrehajtása, beleértve a szervezeti tanulást, a továbbképzési és átképzési képzést, a coachingot és a mentorálást;
2. cselekvési tervek kidolgozása az olyan területeken azonosított szükségletek kezelésének módjára vonatkozóan, mint az innovációmenedzsment, az induló vállalkozások létrehozása és fejlesztése, a technológiátadás és ezen belül a szellemi tulajdon-jogok kezelése, a fenntarthatóság és a beépített klímasegítség, a személy- és szervezetkezelés, a nemi szempontú megközelítések innovációba történő integrációja, valamint a helyi érdekelt felek és a civil társadalom bevonása; és
3. az innovációs kapacitás fejlesztésére irányuló cselekvési tervek és utókövető intézkedések végrehajtása.

E tevékenységekbe a tudásháromszög egyéb szereplőit – így például szakképző intézményeket, kutatási és technológiai szervezeteket, kkv-kat és induló vállalkozásokat – is be kell vonni, és azoknak a KIC-ek tudásháromszög-integrációs tevékenységeinek szerves részeként ki kell egészíteniük az EIT oktatással kapcsolatos intézkedéseit. Az EIT-nek elő kell mozdítania a KIC-ek közötti szorosabb együttműködést a kísérleti felsőoktatási kezdeményezésen belül. A pályázati felhívásokban meghatározandó támogathatósági kritériumoknak biztosítaniuk kell, hogy a finanszírozás többsége a KIC-eken kívüli felsőoktatási intézményekhez kerüljön majd. A kísérleti felsőoktatási kezdeményezés célja, hogy az EIT által kifejtett hatás túlmutasson a KIC-eken és hozzájáruljon az EIT alapvető feladatához, amely a fenntartható gazdasági növekedés és a versenyképesség előmozdítása azáltal, hogy megerősíti a tagállamok innovációs kapacitását összhangban a Horizont Európa azon céljaival, hogy az egész életen át tartó tanulás távlatában előmozdítsa a vállalkozói és innovációs készségeket, ideértve a felsőoktatási intézmények kapacitásának növelését Európa-szerte.

Az EIT-támogatásnak olyan szakpolitikai kezdeményezésekre is kell épülnie, mint a HEInnovate⁽¹⁶⁾ és a RIIA⁽¹⁷⁾ keretek, amelyek Uniószerre számos felsőoktatási intézményben és tagállamban bizonyították értéküket. Az EIT-nek a támogató tevékenységeket a Bizottsággal szoros együttműködésben, a KIC-ekkel való konzultációt követően kell kidolgoznia, biztosítva a Horizont Európa, az (EU) 2021/817 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁸⁾ által létrehozott Erasmus+ és egyéb uniós programok keretében megvalósuló releváns tevékenységekkel való teljes összhangot és kiegészítő jellegét.

⁽¹⁶⁾ A HEInnovate a Bizottság és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kidolgozott szakpolitikai keret, amely módszertant kínál a felsőoktatási intézmények számára, hogy azonosítsák a további fejlesztés innovációs kapacitási területeit és kialakítsák a releváns stratégiákat és intézkedéseket a kívánt hatás elérése érdekében. A HEInnovate megalapozott módszertani bizonyítékokra épül, nyolc kapacitásfejlesztési területtel: vezetés és irányítás; digitális átalakulás; szervezeti kapacitás; vállalkozói oktatás és tanulás; vállalkozók felkészítése és támogatása; tudáscsere; nemzetköziesítés; és hatásmérés. Az OECD számos HEInnovate alapú országjelentést tett közzé; lásd az OECD Skills Studies (Készségekről szóló tanulmányok) sorozatát az alábbi honlapon: <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>.

⁽¹⁷⁾ A regionális innovációs hatásvizsgálati keretet (RIIA) a Bizottság dolgozta ki az egyetemek innovációs hatásainak mérőszám alapú esettanulmányok kidolgozása révén történő vizsgálatára vonatkozó iránymutatás első lépéseként. Az innovációs hatásnak például a RIIA keretében történő értékelése potenciálisan uniós, nemzeti és regionális szintű innovációstelszítésmény-alapú finanszírozási eszközökhöz köthető.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát).

Az első három évben tovább kell fejleszteni és finomítani kell a végrehajtási és megvalósítási mechanizmus folyamatának konkrét részleteit, és azokat a kísérleti szakasz során nyomon követésnek és értékelésnek kell alávetni. A kísérleti szakasz értékelését külső szakértőknek kell végezniük, és az eredményeket közölni kell a tagállami képviselők csoportjával és az Európai Parlamenttel. Az említett értékelés eredményei alapján az igazgatótanács dönt arról, hogy a kísérleti felsőoktatási kezdeményezést folytatni és fokozni kell-e, vagy meg kell-e szüntetni.

A KIC-ek tevékenységeinek végrehajtását és nyomon követését az igazgatótanács irányítja és felügyeli. Különös figyelmet kell fordítani a következők biztosítására: nyitott és inkluzív megközelítés a KIC-ek partnerein kívüli felsőoktatási intézmények bevonása érdekében a nagy földrajzi lefedettség céljából; interdiszciplináris és ágazatközi megközelítés; a nők részvételének bővítése azon ágazatokban, amelyekben alulreprezentáltak; valamint kapcsolat a regionális innovációs tervvel, a releváns tematikus platformokkal és az intelligens szakosodási stratégiákkal, továbbá adott esetben a szakpolitika-támogató eszközzel.

Az EIT-nek meg kell erősítenie és a KIC-eken túlmenően is ki kell terjesztenie az EIT-védjegy hatályát az intézkedésben részt vevő felsőoktatási intézményekre. Szereplőknek a tudásháromszög egészéből történő bevonásával az EIT-nek törekednie kell arra, hogy összekapcsolja a felsőoktatási innovációs kapacitást fejlesztéséhez nyújtott támogatását az EIT-védjeggyel, amelyet jelenleg a KIC-ek oktatási programjainak ítélnak oda.

Az EIT-nek az EIT-védjegyet ki kell terjesztenie az egész életen át tartó tanulási tevékenységekre, így például a mentorálásra, a szakképzésre, a képzési, átképzési és továbbképzési programokra, valamint a nyílt virtuális kurzusokra is, amelyek a KIC-ek tagjain túl diákok, felnőtt tanulók és intézmények, beleértve a szakképző intézményeket is, szélesebb célcsoportját foglalják magukban, és szólítják meg. Az EIT-védjegynek az EIT-közösségen túlmutató használata várhatóan valamennyi (egyéni, program- és intézményi) szinten fokozottabb struktúráló hatással jár.

Az EIT nyomon követi az EIT-védjegy KIC-ek által végrehajtott oktatási és képzési programok számára történő odaítélését és kiterjesztését, és megvizsgálja egy hatékonyabb minőségbiztosítási mechanizmus lehetőségét, beleértve az EIT-védjegy külső elismerését és akkreditálását.

A kísérleti felsőoktatási kezdeményezés sikerének biztosítása érdekében az EIT konkrét iránymutatást, szakértelmet és tanácsadást nyújt a részt vevő felsőoktatási intézmények és Európa-szerte a megcélzott felsőoktatási intézmények számára, különös figyelmet fordítva a mérsékelt és szerény innovátor országok (és ezen országok régióinak) felsőoktatási intézményeire, valamint olyan egyéb, gyengén teljesítő régiók felsőoktatási intézményeire, amelyek fejleszteni kívánják innovációs kapacitásaikat, és erősíteni kívánják innovációs lábnyomukat és intelligens szakosodási stratégiáikat.

3.5. Az EIT horizontális tevékenységei

3.5.1. Kommunikáció és terjesztés

Az EIT és a KIC-ek törekednek kommunikációjuk és láthatóságuk javítására és megerősítésére, valamint jobb márképítési stratégiát alkalmaznak a tagállamokbeli és az azokon túli fő érdekelt felek tekintetében, a Horizont Európa tekintetében alkalmazott kommunikációs megközelítéssel összhangban. A KIC-ek növekvő számával és a kísérleti felsőoktatási kezdeményezéssel az EIT-nek fokoznia kell erőfeszítéseit, hogy az uniós támogatást szélesebb körben elismerjék innovációs minőségi márkaként. Ez a fajta márképítés és a jobb kommunikáció alapvető fontosságú különösen a polgárok, valamint a nemzeti és regionális hatóságok vonatkozásában, mivel az EIT által kezdeményezett innovációk hozzájárulnak a Horizont Európa révén megvalósuló uniós beruházások konkrét hatásainak bemutatásához.

Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy fokozottan igénybe vegye a meglévő uniós információs hálózatokat és koordinálja a tevékenységeiket annak érdekében, hogy jobb minőségű tanácsadást és iránymutatást biztosítson a potenciális KIC-partnerek számára. E fokozott igénybevétel és koordináció magában foglalhatja a nemzeti és regionális hatóságok támogatását a KIC-ek többéves stratégiáival való szükséges szinergiák azonosításában. Az EIT által kínált lehetőségek szélesebb körben történő terjesztése és jobb megértése érdekében az EIT megerősíti az Európa-szerthe működő KIC-ekben történő részvétellel kapcsolatos szempontokra vonatkozó iránymutatást és segítségnyújtást, építve az Európa-szerthe meglévő információs hálózatokra és struktúrákra, különösen az (EU) 2021/695 rendeletben említett nemzeti kapcsolattartó pontokra.

Annak biztosítása érdekében, hogy az egész tudásháromszögben az érdekelt felek kiterjedt közössége uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten értesüljön az EIT (és a KIC-ek) pályázatairól és finanszírozási projektjeiről, ezek meg fognak jelenni az (EU) 2021/695 rendelet értelmében fenntartott európai finanszírozási és pályázati lehetőségek portálján is.

Az EIT-nek rendszeres találkozókat kell szerveznie a tagállami képviselők csoportjával és a Bizottság kapcsolódó szervezeti egységeivel évente legalább kétszer a kommunikáció és információáramlás tagállamok közötti és uniós szintű megfelelő biztosítása érdekében. Az Európai Parlamentet és a Tanácsot megfelelően tájékoztatni kell az EIT és a KIC-ek teljesítményéről, eredményeiről és tevékenységeiről. Emellett a tagállami képviselők csoportjának stratégiai jelentőségű kérdésekben tanácsadást kell nyújtania az EIT számára. A tagállami képviselők csoportjának – az EIT-vel közösen – megfelelő támogatást kell biztosítania továbbá ahhoz, hogy az EIT által finanszírozott tevékenységek kapcsolatban legyenek a nemzeti és regionális programokkal és kezdeményezésekkel, illetve hogy a tevékenységek és programok között szinergiák jöjjenek létre, valamint meg kell osztania az ilyen tevékenységek lehetséges nemzeti és regionális társfinanszírozására vonatkozó információkat.

Az EIT-nek az érdekelt fórumán ⁽¹⁹⁾, az EIT-díjakon és az EIT végzett hallgatói közösségén ⁽²⁰⁾ keresztül tovább kell növelnie intézkedésének láthatóságát a polgárok és az EIT-közösség körében a tudásháromszög európai szereplőivel való interakciók előmozdításának, valamint Európában a legígéretesebb innovátorok és vállalkozók elismerésének céljából.

Az EIT-nek (az EIT végzett hallgatói tanácsával együttműködésben) továbbra is irányítania kell az EIT végzett hallgatói közösségét, és stratégiai iránymutatást kell számára nyújtania annak érdekében, hogy maximalizálja a vállalkozásokra és a társadalomra kifejtett hatását, valamint tagjainak folyamatos részvételét az EIT által támogatott tevékenységekben. A 2021–2027 közötti időszakban az EIT végzett hallgatói közössége tovább növekszik, és ki fog terjedni a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitását támogató intézkedésekben részt vevő korábbi diákokra is.

3.5.2. A bevált gyakorlatok azonosítása és az érdekelt felekkel történő megosztása

Az EIT azonosítja, kodifikálja, hatékonyan megosztja, valamint terjeszti az EIT által finanszírozott tevékenységekből származó tanulságokat és bevált gyakorlatokat, és e célból együttműködik a tagállami hatóságokkal nemzeti és regionális szinten egyaránt, a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel, különösen annak tudományos és technológiai testületével, strukturált párbeszédet alakítva ki és összehangolva az erőfeszítéseket. A KIC-ek és a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitását támogató projektek várhatóan a bizonyítékok és a kísérleti tanulás értékes forrásául szolgálnak a döntéshozók számára a kutatás, az innováció és a felsőoktatás területén, valamint különböző tematikus területeken.

Ez idáig nem történt meg a KIC-ektől származó bevált gyakorlatok és tanulságok megfelelő összevonása vagy kodifikálása vagy hatékony terjesztése. Az EIT-nek tovább kell fejlesztenie az olyan innovációs intézményként betöltött szerepét, amely képes észlelni, elemezni, kodifikálni és megosztani az EIT által finanszírozott tevékenységekből (oktatáshoz és képzéshez, kutatáshoz és innovációhoz és a vállalkozási kedv ösztönzéséhez nyújtott támogatás) származó innovatív gyakorlatokat, tanulságokat és eredményeket, valamint biztosítani ezek szélesebb körben történő elterjesztését. Az EIT tevékenységének a Horizont Európán belüli egyéb kezdeményezésekkel, különösen az Európai Innovációs Tanáccsal, a küldetésekkel és az európai partnerségekkel való kapcsolatokra és szinergiákra kell építenie.

3.5.3. Nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységek

Az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett, a Horizont Európa keretében a nemzetközi együttműködésre vonatkozóan alkalmazott, az (EU) 2021/695 rendeletben említett megközelítéssel és egyéb releváns uniós szakpolitikákkal összhangban, valamint a Bizottság megfelelő szervezeti egységeivel folytatott konzultációt követően ki kell dolgoznia az EIT és a KIC-ek által folytatandó nemzetközi együttműködés fő irányvonalait. Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy tevékenységei nagyobb hatást gyakoroljanak a nemzetközi együttműködésen

⁽¹⁹⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 11. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽²⁰⁾ Az EIT végzett hallgatói közössége összehozza azokat a vállalkozókat és változást előidéző szereplőket, akik a KIC-ek által nyújtott oktatási vagy vállalkozói programban vettek részt. A közösség egy több mint 5 000 tagú hálózatot képvisel.

keresztül, és koordinálnia kell a KIC-eknek az EIT által finanszírozott nemzetközi tevékenységeit. Arra kell összpontosítania, hogy szoros összhangban működjön az Unió releváns szakpolitikai célkitűzéseivel, valamint kutatási és innovációs prioritásaival, továbbá hogy uniós hozzáadott értéket biztosítson. Amennyiben az EIT közösségének valamely harmadik országban való fizikai jelenléte szükségesnek bizonyul a hatás növelése és célkitűzéseinek hatékonyabb megvalósítása érdekében, az EIT-nek biztosítania kell a fellépés koordinálását, és ösztönöznie kell a KIC-ek közös erőfeszítéseit.

Az EIT a nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységei keretében – a Bizottsággal együttműködésben – a globális kihívások hatékony kezelésére, a releváns nemzetközi kezdeményezésekhez és a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulásra és a tehetségekhez való hozzáférés, valamint az innovatív megoldások fokozott kínálatának és keresletének biztosítására összpontosít. Az EIT szorosan nyomon követi ezen tevékenységeket, és biztosítja, hogy azok megfeleljenek a Horizont Európa (EU) 2021/695 rendeletben említett nemzetközi együttműködésre vonatkozó megközelítésének és egyéb releváns uniós szakpolitikáknak.

3.6. Megvalósítás: működési mód

Ez a szakasz számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja az EIT és a KIC-ek jelenlegi működésének kiigazítása és javítása. A hatékonyan működő, felhatalmazással rendelkező és stratégiai gondolkodású igazgatótanács nyomon követi ezen intézkedéseknek az EIT szintjén történő végrehajtását, valamint megfelelő ösztönzést és ellenőrzést nyújt – többek között teljesítményalapú forráselosztási folyamat révén – annak biztosítására, hogy a KIC-ek végrehajtsák azokat.

3.6.1. KIC működési modell

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek létrehozása teljes mértékben megfeleljen az (EU) 2021/695 rendeletben előírt, releváns követelményeknek, beleértve a nyolc meglévő KIC átállásának biztosítását az európai partnerségekre vonatkozóan az említett rendeletben meghatározott új végrehajtási kritériumok végrehajtása irányába. Az EIT-nek ezért fokozott operatív útmutatást kell nyújtania a KIC-eknek és folyamatosan nyomon kell követnie azok teljesítményét a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, a jó kormányzás, a nyomon követés és az értékelés az (EU) 2021/819 rendeletben meghatározott elveinek és az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott elvek és kritériumok betartásának biztosítása, valamint a Horizont Európa program prioritásaiból és mutatóiból fakadó követelményekkel való összhang érdekében teljesítményük és hatásaik maximalizálása céljából, az EIT és a KIC-ek közötti hosszú távú együttműködési stratégia alapján. Megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hozni, amennyiben valamely KIC alulteljesít vagy nem megfelelő eredményt ér el, nem éri el a várt hatást, illetve nem képvisel uniós hozzáadott értéket.

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek új tagok iránti folyamatos nyitottságát, valamint a végrehajtás alatti átláthatóságot biztosító intézkedések javuljanak, különösen azáltal, hogy átlátható, egyértelmű és koherens csatlakozási és kilépési kritériumokat fogadnak el és alkalmaznak a partnerségek számára hozzáadott értéket teremtő új tagokra, továbbá egyéb rendelkezéseket, így például a KIC-ek üzleti terveinek elkészítésére vonatkozó átlátható eljárásokat fogadnak el és alkalmaznak, valamint rendszerszinten nyomon követik a KIC-ek tevékenységeit. A KIC-eknek teljesen átlátható módon, többek között a projektjeik, partnereik és egyéb tevékenységeik azonosítására és kiválasztására vonatkozó nyílt pályázati felhívások révén kell végezniük tevékenységeiket, és továbbra is olyan nyitott és dinamikus partnerségeknek kell maradniuk, amelyekhez a kiválóság és az innovációs relevancia alapján Unió-szerte a partnerség értékét növelő új partnerek – köztük egyre nagyobb arányban kkv-k és induló vállalkozások – csatlakozhatnak. A finanszírozás koncentrációjának korlátozása és annak biztosítása érdekében, hogy a KIC-ek tevékenységei egy széles partnerhálózat előnyeit élvezhessék, az üzleti terveik elkészítésére vonatkozó eljárást (többek között a prioritások azonosítása, a tevékenységek kiválasztása és a források elosztása) és a vonatkozó finanszírozási határozatokat átláthatóbbá és inkluzívabbá kell tenni. A KIC-ek többéves stratégiáiban foglalkozni kell a partnerség kiterjesztésével, beleértve új helymegosztási központok létrehozását is, amire az igazgatótanácsnak megfelelő költségvetést kell előirányoznia. A finanszírozásról való döntés során az igazgatótanácsnak figyelembe kell vennie a többéves stratégiákban kijelölt célértékek megvalósítása terén elért eredményeket, így többek között a helymegosztási központok számát. A KIC-eknek szélesebb körben kell alkalmazniuk a versenyalapú finanszírozási mechanizmusokat, és növelniük kell a pályázati felhívások nyitottságát, különösen a harmadik felek számára nyitott projektek esetében. Mindezen intézkedések növelni fogják a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek számát. Végezetül a KIC-eknek a teljesítményalapú finanszírozás egyik elemeként rendszeres jelentéseikben be kell számolniuk az új partnerek bevonásáról.

Mivel a KIC-ek a teljes innovációs értékláncban működnek, üzletiterv-portfóliójukban megfelelő és folyamatos egyensúlyt kell kialakítaniuk a tudásháromszög három oldala és a kapcsolódó tevékenységek között. Az EIT nyomon követi a KIC-ek működését annak biztosítására, hogy azt egy kis létszámú, hatékony és költséghatékony struktúra valósítsa meg, ami minimálisra csökkenti az igazgatási, irányítási és általános költségeket. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek a célkitűzéseik elérését ténylegesen támogató, az üzleti tervükben azonosított széles körű tevékenységek révén megvalósítsák a várt hatásait, beleértve az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi szintű innovációs ökoszisztémára gyakorolt potenciális hatásukat is.

A KIC-ek partnerei részéről i vállalt kötelezettségek teljesítését úgy biztosítják, hogy rendszeresen nyomon követik a partnerek tényleges hozzájárulásait az eredeti kötelezettségvállalásokkal összevetve. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek működő kockázatkezelési rendszerrel rendelkezzenek azokra az esetekre, ha egyes partnerek nem tudják teljesíteni eredeti kötelezettségvállalásaikat. Tevékenységeik pénzügyi fenntarthatóságára törekedve a KIC-eknek sokféle bevételi és beruházási forrás után kell néznie. E célból a KIC-ek biztosítják, hogy a partnerséghez való hozzáférés feltételei a potenciális partnerek széles köre számára vonzóak maradjanak. A tagsági díj vagy a tandíj nem jelenthet akadályt a releváns partnerek KIC-ekben való részvétele előtt, különösen a kkv-k, az induló vállalkozások és a diákok esetében.

3.6.2. KIC finanszírozási modell

Az EIT a hatékony és egyszerűsített finanszírozási modell révén várhatóan fokozza a KIC-ek által kifejtett hatást és a KIC-ek hozzájárulását az EIT és a Horizont Európa célkitűzéseinek eléréséhez, valamint ösztönzi a KIC-ek partnereinek elkötelezettségét. A támogatása hozzáadott értékének növelése érdekében az EIT-nek ki kell igazítania a finanszírozási modelljét. Az EIT mindent megtesz annak érdekében, hogy elősegítse a többéves pénzügyi keret időszakai közötti zökkenőmentes átmenetet, különösen a folyamatban lévő tevékenységek tekintetében. Az EIT-nek három fő területen kell előrelépést elérnie.

Először is az EIT-nek a hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek ⁽²¹⁾ tekintetében fokozatosan csökkentenie kell finanszírozási arányát azért, hogy növekedjen a partnereiktől származó jövedelmeiktől eltérő magán- és állami beruházások szintje. A finanszírozási modell kiigazítása várhatóan megkönnyíti a KIC-ek számára a pénzügyi fenntarthatóságra való áttérést. A KIC-eket arra kell ösztönözni, hogy a partnerségi megállapodások időtartama alatt fokozatosan csökkentsék az EIT-finanszírozás arányát az üzleti tervben, miközben növelik a nem EIT-forrásokból származó társbefektetés szintjét. A hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek tekintetében az EIT által biztosított csökkenő finanszírozási arányokat a KIC-ek teljes életciklusának (indulás, növekedés, érettség, az EIT-támogatás megszűnése) szakaszaiban alkalmazni kell a következő táblázatban foglaltak szerint:

	Indulás	Növekedés	Érettség	Az EIT támogatás megszűnése
Évek	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15
Az EIT által biztosított finanszírozás aránya	maximum 100 %	maximum 80 %	maximum 70 %	maximum 50 % a 12. évben, majd évente 10 %-os csökkenés

1. ábra: EIT által nyújtott finanszírozás aránya a 2021–2027 közötti időszakban

Egyes KIC-ek tevékenységei – sajátos jellegükből adódóan – további ösztönzést igényelhetnek. E célból az igazgatótanács dönthet úgy, hogy kedvezőbb finanszírozási feltételeket alkalmaz a KIC-ek közötti tevékenységekre, a RIS-tevékenységekre és a kísérleti felsőoktatási kezdeményezésre.

Másodszor, az EIT-nek biztosítania kell, hogy a támogatáselosztási folyamat teljesítményalapú finanszírozási modellt kövessen majd. Amennyire lehetséges, növelni kell a többéves támogatások felhasználását. Az EIT által biztosított finanszírozásnak közvetlenül kapcsolódnia kell az (EU) 2021/819 rendelet 10. cikkében és 11. cikkének (5) bekezdésében felsorolt területeken, valamint a KIC-ek által az üzleti terveikben megfogalmazott célkitűzések megvalósítása terén elért eredményekhez, és az eredmények elmaradása esetén a finanszírozás csökkenthető, módosítható vagy megszüntethető. Az EIT-nek többek között erőteljesebb ösztönzőket kell biztosítania a KIC-ek számára az új partnerek kereséséhez, és – különösen a KIC-ek egyéni teljesítménye alapján – korrekációs intézkedéseket kell hoznia a lehető legmagasabb szintű hatás elérése érdekében.

Harmadszor, az (EU) 2021/819 rendelet 10. és 11. cikkével összhangban az EIT-nek szigorú szabályokat kell alkalmaznia az átfogó értékelési mechanizmus megerősítésére a KIC-ek működése kezdeti hétéves időszakának lejárta előtt. Ezt a független külső szakértők segítségével végzett átfogó értékelést a legjobb nemzetközi gyakorlattal, valamint az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott nyomonkövetési és értékelési kritériumokkal összhangban kell végrehajtani. Az átfogó értékelést a hétéves időszak lejárta előtt el kell végezni. Az átfogó értékelés eredményeként az igazgatótanács döntést hoz a KIC-nek nyújtott pénzügyi hozzájárulás folytatásáról, módosításáról vagy megszüntetéséről (és utóbbi esetben nem hosszabbítja meg az adott KIC-kel kötött partnerségi megállapodást), és a források jobban teljesítő tevékenységekre történő átcsoportosításáról. Az igazgatótanács a határozat elfogadása előtt kikéri a tagállami képviselők csoportjának véleményét.

⁽²¹⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 13. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

3.6.3. Az adminisztratív teher csökkentése

A KIC-ek adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az EIT-nek fokoznia kell az egyszerűsítésre irányuló erőfeszítéseit, lehetővé téve üzleti tervük és többéves stratégiájuk gyors és hatékony módon történő végrehajtását. Az ilyen egyszerűsítés magában foglalhatja a releváns KIC-tevékenységekre szánt egyösszegű támogatás vagy egységköltségek alkalmazását. Ezen túlmenően, az erőforrások – különösen az innovációs tevékenységek – jobb tervezése, valamint a KIC-tevékenységekben részt vevő partnerek részéről megvalósuló határozottabb kötelezettségvállalás és hosszú távú beruházások elősegítése érdekében az EIT adott esetben többek között a teljesítményalapú finanszírozásra vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedő többéves támogatási megállapodásokat köt a KIC-ekkel, a megfelelő partnerségi megállapodások alapján. Az említett többéves támogatási megállapodások nem haladhatják meg a három évet.

3.6.4. Az EIT és a KIC-ek kapcsolata a partnerségi megállapodás megszűnését követően

Az EIT-nek az (EU) 2021/695 rendeletben előírt európai partnerségekre vonatkozó kerettel összhangban ki kell dolgoznia az általános elveket a KIC-ekkel a partnerségi megállapodás megszűnése után fenntartott kapcsolatra vonatkozóan. Egy 2023 végéig elkészítendő részletes független tanulmány alapján az EIT a Bizottsággal szoros együttműködésben meghatározza azon KIC-ekkel fenntartott kapcsolatainak általános keretét, amelyek partnerségi megállapodása a 2021–2027-es programozási időszak során megszűnik vagy lejár. Ez a részletes független tanulmány tartalmazza a KIC által a pénzügyi fenntarthatóság elérése érdekében tett erőfeszítések értékelését, a keletkezett bevételeket és a KIC pénzügyi kilátásait, valamint azonosítja az olyan tevékenységeket, amelyek folytatása forráshiány miatt veszélybe kerülhet. A végleges felülvizsgálat pozitív kimenetelétől függően az EIT együttműködési megállapodást⁽²²⁾ írhat alá valamely KIC-vel, amely megállapodás célja, hogy aktívan együttműködjenek a partnerségi megállapodás megszűnése után.

Az együttműködési megállapodás a következőket tartalmazza:

- a) a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek folytatásához, valamint a KIC ökoszisztémájának és hálózatának fenntartásához kapcsolódó jogok és kötelezettségek;
- b) az EIT márkanév használatának, valamint az EIT-díjakban és az EIT által szervezett egyéb kezdeményezésekben való részvételnek a feltételei;
- c) a felsőoktatási és képzési tevékenységekben való részvétel feltételei, beleértve az EIT-védjegy oktatási és képzési programokban való használatát, valamint az EIT végzett hallgatói közösséggel fenntartott kapcsolatokat;
- d) az EIT által meghirdetett, bizonyos konkrét tevékenységekre, így a KIC-ek közötti tevékenységekre és megosztott szolgáltatásokra vonatkozó versenypályázatokon való részvétel feltételei;
- e) a magas uniós hozzáadott értékkel rendelkező helymegosztási központok közötti transznacionális koordinációs tevékenységek EIT általi további támogatásának feltételei.

Egy részletes független tanulmány eredményeinek figyelembevételével az igazgatótanács megállapítja az együttműködési megállapodás időtartamát, tartalmát és strukturáját, beleértve a KIC-ek azon konkrét tevékenységeit, amelyek a második bekezdés a)–e) pontja alapján támogathatók. A KIC-ek az együttműködési megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban jogosultak részt venni az EIT tevékenységeiben, ideértve a versenypályázati felhívásokban való részvételt is.

3.7. Szinergiák és kiegészítő jellegű tevékenységek egyéb uniós programokkal

Széles intézkedési körére és a Horizont Európa szerves részeként betöltött sajátos szerepére építve az EIT megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy az átfedéseket elkerülve szinergiákat teremtsen és kiegészítse a többi uniós programot vagy eszközt, többek között azáltal, hogy megerősíti a KIC-eknek nyújtott támogatást tervezési és végrehajtási tevékenységeik terén. Az EIT közép- és hosszú távon várhatóan hozzájárul a szinergiákhoz, többek között a következők tekintetében:

Erasmus+

- Az EIT törekszik szinergiák kialakítására az Erasmus+ és az EIT-közösségek között. Az együttműködésnek arra kell irányulnia, hogy hozzáférést biztosítson a KIC-partner felsőoktatási intézményekben tanuló Erasmus hallgatóknak a KIC-ek nyári kurzusaihoz vagy egyéb releváns képzési tevékenységeihez (például vállalkozói készségek és innovációmenedzsment témában), valamint kapcsolatokat alakítson ki a KIC-ek végzett hallgatói hálózatával.

⁽²²⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 15. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

- Az együttműködési tevékenységek magukban foglalhatják az EIT vagy a KIC-ek által a tudományos személyzetnek (a KIC-eken túl, bármely felsőoktatási intézményből) nyújtott képzést a vállalkozói készségeket és az innovációt integráló tantervek, valamint az Erasmus hálózatokon belül a KIC-ek által kidolgozott innovatív gyakorlatok (így például a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti innovációs szövetségek) tesztelése, elfogadása és kibővítése terén és fordítva.
- Ahol lehetséges, szinergiákat kell létre hozni az Európai Egyetemek kezdeményezéssel, amelyek a rendszerszintű hatás elérése érdekében elősegíthetik az EIT oktatási tevékenységeinek előtérbe helyezését.

Az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²³⁾ létrehozott Digitális Európa program

- A KIC-ek, különösen a helymegosztási központok az (EU) 2021/694 rendelettel összhangban együttműködnek az európai digitális innovációs központokkal, hogy támogassák az ipar és a közszféra szervezeteinek digitális átalakulását.
- Megvizsgálják a Digitális Európa program keretében kialakított infrastruktúrák és kapacitások (így például a mesterségesintelligencia-algoritmusokat alkalmazó adatforrások és könyvtárak, a tagállamokban lévő nagy teljesítményű számítástechnikai kompetencia-központok) KIC-ek által az oktatásban és képzésben, valamint innovációs projekteknél történő tesztelésére és demonstrációs célokra való felhasználásának lehetőségét.

Kohéziós politikai alapok (különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap, valamint az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Szociális Alap Plusz)

- A KIC-eknek – helymegosztási központjaik és a RIS-központok révén – elő kell mozdítaniuk – szinergiában a régióközi együttműködéssel és beruházásokkal az értékláncok mentén a kapcsolódó intelligens szakosodási prioritási területeken – a tudásháromszög szereplői és az irányító hatóságok közötti regionális és régiókon átvívelő együttműködést, valamint a tematikus intelligens szakosodási platformok munkáját. Az irányító hatóságokkal való ilyen együttműködés ahhoz vezethet, hogy a KIC-tevékenységeket belefoglalják az operatív programokba. Az EIT-nek azt is meg kell vizsgálnia, hogy miként járulhat hozzá a kohéziós politikai alapok keretében megvalósuló készségfejlesztési kezdeményezésekhez a bevált gyakorlatok cseréje révén.
- Az EIT-nek elő kell mozdítania a releváns KIC-ek és az intelligens szakosodási platformok közötti együttműködést az EIT erőforrásai, a kohéziós politika forrásai és egyéb uniós, nemzeti és regionális programok közötti szinergiák elősegítése érdekében. A cél az EIT tevékenységeinek szélesebb körű képviselése Unió-szerte, az intelligens szakosodási stratégiákkal való kapcsolatok megerősítése, valamint a RIS jobb felhasználása az európai strukturális és beruházási alapok EIT- és KIC-tevékenységekben való fokozott kiaknázása érdekében.

InvestEU program

- A KIC-eknek együttműködésre kell törekedniük az InvestEU Tanácsadó Platformmal annak érdekében, hogy technikai támogatást és segítséget nyújtsanak a KIC-ek által támogatott vállalkozásoknak a projektek előkészítéséhez, fejlesztéséhez és végrehajtásához.
- A KIC-eknek törekedniük kell arra, hogy hozzájáruljanak az InvestEU Portál feltöltéséhez azért, hogy a Bizottság szervezeti egységeivel szoros együttműködésben és az Európai Innovációs Tanáccsal szinergiában közelebb hozzák a befektetőket és a pénzügyi közvetítőket a KIC-ek által támogatott vállalkozásokhoz.

Az (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ létrehozott Kreatív Európa program

A Kreatív Európa program többek között a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó új KIC tevékenységei szempontjából releváns. A Kreatív Európa programmal erős szinergiákat és kiegészítő jellegűt kell kialakítani olyan területeken, mint a kreatív készségek, munkahelyek és üzleti modellek.

Az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁵⁾ létrehozott Egységes piac program

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/818 rendelete (2021. május 20.) a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (lásd e Hivatalos Lap 34. oldalát).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) az egységes piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok, valamint az európai statisztikák területére vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, illetve a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

A KIC-eknek együttműködésre kell törekedniük az Enterprise Europe Networkkel (EEN) és ágazati csoportjaival, hogy megkönnyítsék a vállalkozások közötti együttműködést, a technológiaátadást és az innovációs partnerségeket azon vállalkozók számára, akik tevékenységüket az egész Unióban és azon túl kívánják fejleszteni az (EU) 2021/690 rendelettel összhangban. Az EEN szervezetek kkv-ügyfeleik körében elő fogják mozdítani a KIC-tevékenységeket. Az EIT-nek meg kell vizsgálnia az új vállalkozóknak szóló mobilitási programokkal való együttműködés lehetőségét azok vállalkozói készségeinek javítása érdekében.

4. A COVID19-JÁRVÁNYBÓL EREDŐ VÁLSÁG KEZELÉSE

A Covid19-válságból eredő főbb társadalmi, gazdasági, környezeti és technológiai változások meg fogják kívánni valamennyi uniós intézmény, szerv, hivatal és ügynökség együttműködését. Az EIT-nek hozzá kell járulnia a szükséges innovációs erőfeszítésekhez azáltal, hogy koherens választ ad a Covid19-válságra.

Az EIT biztosítani fogja, hogy a KIC-ek különböző intézkedési területeken támogassák és mozdítsák elő az innovatív megoldások biztosítását az európai helyreállítási terv, az európai zöld megállapodás, az új európai iparstratégia és a fenntartható fejlődési célok prioritásaival összhangban, ilyen módon járulva hozzá Európa társadalmainak és gazdaságának helyreállításához, valamint megerősítve azok fenntarthatóságát és rezilienciáját.

Így különösen az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek képesek legyenek a Covid19-válságból adódó kihívásokhoz, valamint az új és váratlan kihívásokhoz és prioritásokhoz való alkalmazkodás megkövetelte szükséges rugalmassággal működni. Az EIT felügyelete és ellenőrzése alatt a KIC-ek olyan intézkedéseket hozhatnak, amelyek megfelelnek az ökoszisztémák – nevezetesen partnereik és kedvezményezettjeik, valamint a meglévő közösségeiknél szélesebb kör – rezilienciája támogatásának és növelésének céljára. Különös figyelmet kell fordítani a mikrovállalkozások, a kkv-k és az induló vállalkozások, valamint a Covid19-válságot különösen megszenvedő hallgatók, kutatók, vállalkozók és munkavállalók rezilienciájának fokozását célzó intézkedésekre.

A KIC-ek felkérést kapnak arra is, hogy Európa innovációs ökoszisztémái erejének támogatása érdekében használják ki az egyéb uniós kezdeményezésekkel és partnerségekkel fennálló szinergiákat.

Az új helyzethez való alkalmazkodás során a KIC-ek innovatív együttműködési eszközöket, módszereket, információs és támogatási szolgáltatásokat vehetnek igénybe a közösségeiken belüli együttműködés és interakció biztosítása érdekében.

Az EIT – egyéb uniós programokkal és ügynökségekkel való szinergiákra törekedve – javaslatokat tehet a tudásháromszög integrációján alapuló kezdeményezésekre, amelyek célja az uniós innovációs ökoszisztémák támogatása. E célból az EIT előmozdíthat új KIC-ek közötti tevékenységeket a Covid19-válságból eredő kihívások kezelése érdekében.

5. ERŐFORRÁSOK

5.1. Költségvetési igények

Az EIT költségvetési igénye a 2021–2027 közötti időszakra 2 965 000 000 EUR, és három fő összetevőn alapul: (1) a meglévő nyolc KIC-kel kapcsolatos kiadások (amelyek tükrözik, hogy e KIC-ek közül három esetben a partnerségi megállapodások 2024 végéig le fognak járni) és két új KIC létrehozása (egy 2022-ben vagy 2023-ban, illetve a második 2026-ban); (2) EIT igazgatási kiadások; és 3) az előkészítő, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységekkel kapcsolatos kiadások, valamint az EIT tevékenységeinek irányításához és végrehajtásához, továbbá az EIT célkitűzései megvalósításának értékeléséhez szükséges kiadások az (EU) 2021/695 rendelet 12. cikkének (6) bekezdésével összhangban.

Mintegy 2 854 000 000 EUR-t (az EIT teljes költségvetésének 96%-át) a meglévő és új KIC-ek finanszírozására irányoznak elő, ebből:

- legalább 10%-ot, de legfeljebb 15%-ot kell fordítani a RIS-re;
- legfeljebb 7%-ot KIC-ek közötti tevékenységekre kell fordítani, beleértve az olyan KIC-eknek nyújtott támogatást is, amelyek tekintetében lejárt vagy megszűnt a partnerségi megállapodás;
- legfeljebb 3%-ot kell fordítani egy hároméves kísérleti felsőoktatási kezdeményezésre.

Az EIT által biztosított finanszírozási arány fokozatos csökkentésével a KIC-ek egyéb állami és magánforrásokból várhatóan további 1 500 000 000 EUR-t fognak mozgósítani. A két új KIC elindítására előirányzott költségvetés körülbelül 300 000 000 EUR lesz (az egyik KIC-et a lehető leghamarabb, 2022-ben vagy 2023-ban, és a másodikat 2026-ban kell elindítani). Ha az EIT költségvetésén kívül további költségvetési allokációk válnak elérhetővé, az EIT további KIC-eket is elindíthat.

Az EIT-nek továbbra is kis személyzetű és dinamikus szervezetnek kell maradnia. Az EIT szükséges személyzeti, adminisztratív, infrastrukturális és működési kiadásokat magában foglaló igazgatási kiadásainak költsége átlagosan nem haladhatja meg az EIT költségvetésének 3%-át. Az igazgatási költségek egy részét Magyarország fedezi azáltal, hogy 2029 végéig ingyenesen bocsátja rendelkezésre az irodahelyiségeket. E célból nagyszabású erőfeszítésre van szükség a KIC-ek igazgatási költségeinek csökkentése érdekében, amelyeket mindenképpen az észszerű minimumon kell tartani.

5.2. Hatás (nyomon követés és értékelés)

Az EIT által kifejtett hatás mérése a következő programozási időszak során várhatóan folyamatosan javulni fog, figyelembe véve az eddigi tanulságokat, tapasztalatokat és annak szükségességét, hogy gyakorlatait a Horizont Európa gyakorlataihoz igazítsák. Az EIT-nek – az (EU) 2021/819 rendelet 10., 11. és 20. cikkével összhangban – olyan értékelési, jelentéstételi és nyomonkövetési keretet kell alkalmaznia, amely szavatolja a Horizont Európa általános megközelítésével való összhangot, miközben rugalmasságot is biztosít. Így különösen a célkitűzések következetes, egységes és hatékony kezelése érdekében javítani kell a Bizottság, az EIT és a KIC-ek közötti visszajelzési csatornákat.

5.2.1. Jelentéstétel és nyomon követés

Az EIT-nek fejlesztenie kell nyomonkövetési rendszerét, és jelentéstételi és nyomonkövetési keretrendszert kell bevezetnie, beleértve a kulcsfontosságú teljesítménymutatókat is, összhangban a Horizont Európa hatásátvonal-mutatóival. A KIC-ek működési teljesítményének – ideértve igazgatási kiadásait és eredményeit is – jelentése és nyomon követése az EIT egyik elsődleges feladata lesz, és a Horizont Európa Bizottságon belüli közös üzleti szolgáltatásaival együttműködésben kell azokat végrehajtani. A KIC-ek jelentéstételi és nyomonkövetési rendszerét a Horizont Európa átfogó nyomonkövetési rendszerébe kell beépíteni, különösen a Horizont Európa adatbázisában tárolt adatmodellek – többek között adatgyűjtés – megvalósítása révén. A Bizottság részt vesz az EIT által kidolgozott vagy alkalmazott valamennyi releváns hatás- és nyomonkövetési mutató és eszköz közös kidolgozásában, hogy szavatolja a Horizont Európa átfogó nyomonkövetési rendszerével való koherenciát, beleértve a hatásátvonal-mutatókat, az európai partnerségekre vonatkozó követelményeket és a Horizont Európa stratégiai tervezését is. Az igazgatótanács megállapítja a folyamatos nyomonkövetési eljárásokat, valamint az időközi felülvizsgálati és az átfogó értékelési eljárásokat, többek között megbízható mennyiségi és minőségi mutatók, valamint a hozzájuk kapcsolódó alapértékek és célértékek meghatározásával. Az EIT-nek figyelembe kell vennie továbbá az innovációs radar módszerének a Horizont Európába történő bevezetését és meg kell vizsgálnia, hogy a KIC-ek hogyan aknázhathják ki az innovációs radarban rejlő lehetőségeket a nyomonkövetési tevékenységek javítása érdekében.

Az ilyen nyomon követés eredményeinek be kell épülniük a KIC-ek többéves üzleti tervezési folyamatába, és meg kell határozniuk az EIT teljesítményalapú finanszírozásának elosztását a KIC-ek tevékenységeihez, valamint a KIC-ekkel mint kedvezményezettekkel történő partnerségi megállapodások és támogatási megállapodások elkészítését. Továbbá a KIC-ek nyomon követésének eredményei várhatóan beépülnek az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatába.

Az EIT tevékenységei – beleértve a KIC-ek által irányított tevékenységeket – várhatóan a következő hatással járnak:

1. technológiai, gazdasági és innovációs hatás azáltal, hogy befolyásolják vállalkozások létrehozását és növekedését, továbbá új innovatív megoldásokat nyújtanak a globális kihívások kezelésére, közvetlen és közvetett munkahelyeket teremtenek, valamint további állami és magánberuházásokat mozgósítanak;
2. tudományos és oktatási hatás azáltal, hogy erősítik a kutatásokban és innovációban részt vevő humántőkét, előmozdítják az innovatív és vállalkozói készségeket egyéni és szervezeti szinten egyaránt, valamint ösztönzik a tudás és az innováció társadalmon belüli nyílt létrehozását és terjesztését;
3. társadalmi hatás, beleértve a rendszerszintű megoldások alkalmazásából eredő hatást az EIT-közösségen belül és azon túl többek között a KIC-ek közötti tevékenységek révén azáltal, hogy foglalkoznak különböző uniós szakpolitikai prioritásokkal az éghajlatváltozás (így például mérséklés, alkalmazkodás és reziliencia), az energia, a nyersanyagok, az egészségügy, a hozzáadott értéket előállító gyártás, a digitális, városi mobilitás, az élelmiszerek, a kultúra és a kreativitás vagy a víz területén innovatív megoldások révén, a polgárokkal és végfelhasználókkal való együttműködésen keresztül, és azáltal, hogy erősítik az innovatív megoldások elterjedését a társadalom e területein.

Az EIT-nek biztosítania kell konkrét társadalmi mutatók kidolgozását a KIC-ek tevékenységi területein, valamint rendszeres nyomon követést kell végeznie a Horizont Európa társadalmi hatásokra vonatkozó keretrendszerével összhangban.

A harmadik bekezdésben említett hatásokat többek között az (EU) 2021/695 rendelet V. mellékletében meghatározott hatásútvonal-mutatók szerint kell mérni.

Az EIT-nek a Bizottsággal együtt további mutatókat, köztük a KIC-ek tevékenységi területeire vonatkozó társadalmi hatásmutatókat kell kidolgoznia a Horizont Európa mutatórendszerének kidolgozásával összhangban, és ezeknek tükrözniük kell az európai partnerségekkel kapcsolatos átfogó megközelítést azért, hogy hozzájáruljanak a tudományos, gazdasági és társadalmi hatásokhoz. A hatásmutatók Horizont Európával való összehangolása az EIT célkitűzései felé történő haladás időbeli nyomon követését szolgálja, biztosítva a KIC-ek által a Horizont Európához képest elért eredmények és hatások bizonyítékalapú összehasonlítását. Ezenkívül az EIT-nek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési rendszer a KIC-modellre jellemző tevékenységek – így például a tudásháromszög-integráció és a vállalkozói készségek – tekintetében jelezze a haladást. Az EIT oktatással kapcsolatos tevékenységeire (többek között a felsőoktatási intézmények kapacitásainak támogatására) vonatkozó mutatók nyomon követik például a következőket:

1. a humántőke-készségek elsajátítása, valamint a felsőoktatási intézmények bevonása és kapacitásfejlesztése (rövid távon);
2. a szakmai életpálya és a felsőoktatási intézmények szerepe és teljesítménye a helyi innovációs ökoszisztémákban (középtávon); és
3. a munkafeltételek és a felsőoktatási intézmények szerepe és teljesítménye a helyi innovációs ökoszisztémákban (hosszú távon);

A KIC-ek folyamatos nyomon követését hatékonyan kell végezni, és annak többek között a következőkre kell kiterjednie:

1. előrelépés a pénzügyi fenntarthatóság felé, különösen új beruházási források mozgósítása;
2. előrelépés a páneurópai lefedettség és nyitottság felé, valamint az irányítás átláthatósága;
3. hatékonyság az üzleti akceleráció terén (nevezetesen a létrehozott és támogatott, gyorsan növekvő vállalkozások);
4. az egyes KIC-ek igazgatási és irányítási költségei;
5. a helymegosztási központok és a RIS-központok és -szervezetek műveletei és azoknak a helyi innovációs ökoszisztémákba való integrációja;
6. az oktatási és képzési tevékenységek végrehajtása, beleértve az EIT-védjegy szélesebb körű használatát.

A következő táblázat azon kulcsfontosságú teljesítménymutatók és célértékek nem teljes felsorolását tartalmazza, amelyeket az EIT a 2021 és 2027 közötti időszakban várhatóan nyomon követ. Ezen mutatók biztosítják az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kulcsfontosságú célkitűzései – így például az innováció és a vállalkozói készség jobb oktatás révén történő előmozdítása, a regionális és helyi hatás, valamint a potenciális partnerek és érdekelt felek iránti nyitottság növelése, a bevételek és a költségek közötti egyensúly biztosítása, új helymegosztási központok létrehozása, valamint a globális kihívásokra választ adó új innovatív megoldások piaci bevezetése – megvalósításának nyomon követéséhez szükséges fő bemeneti és kimeneti iránymutatásokat.

EIT irányítási mutatók	2023-as cél (a 2020-as alapértékhez képest)	2027-es cél (a 2020-as alapértékhez képest)
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek száma	20 %-os növekedés	50 %-os növekedés
Piacon bevezetett innovációk (termékek és szolgáltatások) száma	1 500	4 000
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeibe bevont felsőoktatási intézmények	285	680
Az EIT és a KIC-ek oktatási tevékenységeiben részt vevő diákok száma	8 500	25 500
Támogatott induló vállalkozások száma	300	700
KIC finanszírozás	700 000 000 EUR	1 500 000 000 EUR
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek száma, amelyek a KIC-ek helymegosztási központjainak régióin kívüli régiókból származnak	50 %-os növekedés	100 %-os növekedés

A nyitottság és az átláthatóság javítása érdekében az EIT-nek biztosítania kell, hogy a belső nyomonkövetési rendszerén keresztül összegyűjtött projektadatok – köztük a KIC-ek eredményei – teljes mértékben hozzáférhetőek legyenek, és integrálódjanak a Horizont Európa átfogó adatkezelési rendszerébe. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési és értékelési folyamatából származó részletes információk megfelelő időben rendelkezésre álljanak és hozzáférhetőek legyenek a Horizont Európa adatbázisában. Az EIT ezenkívül biztosítja a mennyiségi és minőségi hatásokra vonatkozó célzott jelentéstételt, beleértve a lekötött és ténylegesen folyósított pénzügyi hozzájárulásokat is.

5.2.2. Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés

Az EIT tevékenységeinek – köztük a KIC-ek által irányított tevékenységeknek – az időszakos független értékelését a Bizottság végzi, az (EU) 2021/819 és az (EU) 2021/695 rendelet rendelkezéseivel összhangban.

Az (EU) 2021/819 rendelet 20. cikkével összhangban az időközi értékelés többek között értékeli a kísérleti felsőoktatási kezdeményezés eredményét és hatásait, a KIC-ek pénzügyi fenntarthatósági stratégiáinak hatékonyságát, a RIS-tevékenységek hatását, valamint az EIT és a végrehajtó szervek közötti együttműködést a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének keretében. Ezzel összefüggésben az EIT-re vonatkozó értékeléseknek különösen a többek között a KIC-eken keresztül megvalósított EIT-tevékenységek eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét kell vizsgálniuk. Az értékeléseket a Bizottság végzi független külső szakértők segítségével, és azok beépülnek a Horizont Európa Bizottság által végzett értékelésébe – a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének szisztematikus értékelése céljából is –, különösen az innováció egyablakos ügyintézése tekintetében.

Az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett és független külső szakértők támogatásával minden KIC-et átfogó értékelésnek kell alávetnie a partnerségi megállapodás hetedik évének vége előtt, valamint a megállapodás megszűnése előtt végleges felülvizsgálatot kell végeznie. Az átfogó értékelés alapján az igazgatótanácsnak döntenie kell a partnerségi megállapodásnak az első hét éven túli meghosszabbításáról, míg a végleges felülvizsgálatnak az esetleg megkötendő együttműködési megállapodás megtárgyalásának alapjául kell szolgálnia. Ezen értékelések elvégzése során – az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (5) bekezdésével összhangban – az igazgatótanácsnak figyelembe kell vennie az (EU) 2021/695 rendeletben az európai partnerségekre vonatkozóan meghatározott végrehajtási, nyomonkövetési és értékelési kritériumokat, a KIC célkitűzéseinek az elérését, az egyéb releváns kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való koordinációját, a pénzügyi fenntarthatóságának szintjét, azon képességét, hogy biztosítani tudja a nyitottságot az új tagok felé, irányításának átláthatóságát, valamint az új tagok vonzása terén az (EU) 2021/819 rendelet 21. cikkében említett uniós hozzájárulás korlátai között elért eredményeit, az uniós hozzáadott értéket és az EIT célkitűzéseivel kapcsolatos relevanciát.

Ezenkívül, az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett időközi felülvizsgálatokat kell végeznie a KIC-ek teljesítményéről és tevékenységeiről, amely felülvizsgálatoknak a partnerségi megállapodás első három évére (nevezetesen a KIC-ek induló szakaszára), és adott esetben a meghosszabbítást követő három évre (nevezetesen az érettségi szakaszra) kell kiterjedniük. E felülvizsgálatoknak az EIT által végzett folyamatos nyomon követésen kell alapulniuk. Segíteniük kell az igazgatótanácsnak, hogy korai jelzéseket kapjon a KIC-ek teljesítményéről startégiájuk és céljaik, valamint az igazgatótanács által adott jelzéseknek való megfelelés vonatkozásában.

Az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (6) bekezdésével összhangban, amennyiben valamely KIC folyamatos nyomon követése, időközi felülvizsgálata vagy átfogó értékelése azt mutatja, hogy nem történt elegendő előrelépés az említett rendelet 10. cikkében említett területeken, vagy hogy a KIC nem képvisel uniós hozzáadott értéket, az igazgatótanácsnak megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hoznia. A korrekciós intézkedések megjelenhetnek az EIT által biztosított pénzügyi hozzájárulás csökkentésének, módosításának vagy visszavonásának, vagy a partnerségi megállapodás megszüntetésének, valamint a KIC tevékenységeivel kapcsolatos kötelező erejű ajánlásoknak, vagy a végrehajtási és működési modelljeinek kiigazítására vonatkozó javaslatoknak a formájában.

Az említett időközi felülvizsgálatok és értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, közölni kell az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal, és be kell számolni róluk az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamata keretében.

1. függelék

Tájékoztató a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC-ről

I. A kihívás

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal ⁽²⁶⁾ foglalkozó KIC horizontális megoldásokat adhat egy sor állandó jellegű kihívásra, amelyek oktatási, kutatási és innovációs tevékenységek segítségével kezelhetők. E kihívások négy főbb csoportra oszthatók:

- 1) európai kreativitás, kulturális és nyelvi sokszínűség;
- 2) európai identitás és kohézió;
- 3) európai foglalkoztatás, gazdasági reziliencia és intelligens növekedés; és
- 4) Európa mint globális szereplő.

Az európai kreativitás és kulturális sokszínűség reziliens és robusztus kulturális és kreatív ágazatoktól és iparágaktól függ. Ezek az ágazatok azonban számos kihívással néznek szembe a globális szereplők által támasztott fokozott verseny és a digitális átállás következtében.

- A producereknek, az alkotóknak, a forgalmazóknak, a műsorszolgáltatóknak, a filmszínházaknak, a színházaknak, valamint a kulturális szervezetek és vállalkozások valamennyi típusának innovatívnak kell lenniük ahhoz, hogy új közönséget vonzzanak és bővítsék tevékenységüket, valamint hogy társadalmi értéket teremtő új eljárásokat, szolgáltatásokat, tartalmakat és gyakorlatokat fejlesszenek ki.
- A kulturális és kreatív ágazatokon ⁽²⁷⁾ belüli vállalkozói és transzverzális készségek hiánya mind a kialakulóban lévő alágazatokat, mind a mélyreható digitális átalakuláson keresztül, nagyon kiforrott ágazatokat érinti. Ezekre a készségekre az innováció miatt van szükség és alapvető fontosságúak az ágazatot érintő munkaerőpiaci változások szempontjából.
- A kulturális örökség vitathatatlanul kifejezésre juttatja a kulturális identitást, fontos közjószág és innovációs forrás, amely jó befektetésarányos megtérülést és jelentős gazdasági bevételeket biztosít, a benne rejlő potenciál azonban továbbra is nagyrészt kiaknázatlan. A fenntartható örökségre építő rehabilitáció katalizátoraként, valamint az oktatás és az egész életen át tartó tanulás létfontosságú ösztönzőjeként, előmozdítva az együttműködést és a társadalmi kohéziót, a kulturális örökség valószínűleg nagymértékben élvezi egy kulturális és kreatív ágazattal és iparággal foglalkozó KIC előnyeit.

Az európai identitással és kohézióval kapcsolatos társadalmi kihívások általában az olyan „hidak” hiányával jellemezhetők, amelyek a társadalom különböző részeit és a különböző területeket kapcsolják össze. Ezek között olyan kérdések szerepelnek, mint a társadalmi kirekesztés, a szorosabb interkulturális kapcsolatok kialakításának, a nyelvi sokszínűség – köztük a kisebbségi nyelvek – védelmének, valamint a kulturális sokféleségünkben és közös örökségünkben eredő összetartozás-érzés kialakításának szükségessége, amely inkluzívabb és hozzáférhetőbb közösségi részvétellel, tervezési, építészeti innovációkkal és a nyilvános terek kihasználásával, valamint a kulturális alapú társadalmi innováció révén kezelhető. Így különösen:

- korlátozott az együttműködés a kutatók között, a kutatás és az ipar között, valamint a közsféra és a harmadik szektor szervezetei között, továbbá a kutatási és fejlesztési erőfeszítések, a módszerek, eredmények és bevált gyakorlatok megosztása terén elégtelen a koordináció, illetve szükségtelen átfedések vannak;
- a kreatív klaszterek és innovációs csomópontok integrációs szintje nem kielégítő;
- Európában a regionális intelligens szakosodási prioritások jelentős része a kultúra különböző vetületeire (így például kulturális örökség, kreatív ágazatok és a művészetek) vonatkozik;

⁽²⁶⁾ A kulturális és kreatív ágazatok és iparágak minden olyan ágazathoz és iparágához kapcsolódhatnak, amely tevékenysége kulturális értékeken, kulturális sokszínűségen, valamint egyéni és/vagy kollektív művészi és egyéb kreatív kifejezőmódokon alapul, függetlenül attól, hogy e tevékenységek piacorientáltak-e vagy sem, hogy milyen típusú struktúra végzi őket, és hogy e struktúrát miként finanszírozzák. Az említett tevékenységek körébe tartozik az innovációra képes készségek és tehetség fejlesztése, továbbá jólét és munkahelyek teremtése társadalmi és gazdasági értékteremtés – többek között szellemi tulajdon kezelése – révén. Az említett tevékenységek kapcsolódnak kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások megtervezéséhez, előállításához, alkotásához, terjesztéséhez és megőrzéséhez is, valamint olyan kapcsolódó tevékenységekhez, mint az oktatás és a menedzsment. A kulturális és kreatív ágazatok kiterjednek többek között az építészetre, az archívumokra, a művészetekre, a könyvtárakra és a múzeumokra, az iparművészetre, az audiovizuális ágazatra (ideértve a filmeket, a televíziós alkotásokat, a szoftvéreket, a videojátékokat, a multimédiát és a zenei hangfelvételeket), a tárgyi és szellemi kulturális örökségre, a tervezésre, a kreativitáson alapuló luxusiparágakra és a divatra, a fesztiválokra, a zenére, az irodalomra, az előadó-művészetre (ideértve a színházat és a táncot), a könyvszakmára és a kiadói ágazatra (újságok és magazinok), a rádióra és a képzőművészetre, valamint a reklámokra.

⁽²⁷⁾ Az európai egyetemeken oktatott kulturális és kreatív tananyag elsősorban az „alkotó részre” összpontosít és a diplomások nem mindig képesek arra, hogy belépjenek a modern munkaerőpiacra, mivel nem rendelkeznek ágazatközi (vállalkozói, digitális és pénzügyi irányítási) készségekkel. A felsőoktatási intézmények tekintetében az Unió le van maradva az Amerikai Egyesült Államoktól a kommunikációs és médiatanulmányok területén (miközben az uniós egyetemek jobb teljesítményt nyújtanak az olyan hagyományosabb tudományágakban, mint a művészet és a tervezés vagy az előadó-művészetek).

- tekintettel a kultúrának és a kreativitásnak a városok és régiók gazdasági és társadalmi fejlődése szempontjából betöltött szerepének fontosságára, valamint arra, hogy Európa-szerte képes további segítséget nyújtani az egyenlőtlenségek kezeléséhez, egy, a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC-ben igen magas potenciál rejlik.

Az európai foglalkoztatással, a gazdasági rezilienciával és az intelligens növekedéssel kapcsolatos jelenlegi kihívások között olyan társadalmi-gazdasági kérdések szerepelnek, mint a munkanélküliség (különösen az ifjúsági munkanélküliség) kezelése, a készségek és a munkakörnyezet javítása, és a globális versenyben való helytállás.

- Magas a piaci koncentráció: 2013-ban a teljes uniós forgalom és hozzáadott érték körülbelül 50 %-a az Egyesült Királyságban, Németországban és Franciaországban keletkezett.
- A globalizáció, a digitalizáció és a technológiai innováció jelentős hatást gyakorol az európai iparágakra. E fejlemények megváltoztatták azt, ahogyan a művészek előállítják és forgalmazzák alkotásaikat és ahogy közönségükhöz viszonyulnak, átalakítva a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak hagyományos üzleti modelljeit, és alapjaiban változtatták meg a fogyasztói elvárásokat és viselkedést. Emellett az Európán kívüli tartalom-előállító vállalatok egyre növekvő ereje rendkívüli hatást gyakorolt a hagyományos értéklánra.
- A kreatív, kulturális és művészeti alkotások esetében gyakran felmerül az a probléma, hogy pénzzé kell tenniük eredményeiket és termékeiket, aminek következtében rendkívül bizonytalan tevékenységi területek jönnek létre. Új innovatív módszereket kell találni a mikro-, kis- és közepméretű kreatív és kulturális szervezetek és vállalkozások támogatásához.

Európa globális szereplőként betöltött szerepe magában foglalja azt az igényt, hogy javítani kell az európai kulturális tartalmak terjesztését. Európának meg kell őriznie versenyképességét az új technológiák (így például a mesterséges intelligencia, a dolgok internete és a blokklánc) létrehozásáért folyó globális digitális versenyben, aminek tekintetében a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak fontos tartalom-, termék- és szolgáltatásfejlesztők. Ezenkívül globális szinten a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak (így például a tervezés és építészet) aktívan hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, és a környezetbarát innováció motorjai, miközben a kulturális tartalom (irodalom, film és a művészetek) – a saját magából fakadó értéken túlmenően – felhívhatja a figyelmet a környezeti problémákra, és tájékoztathatja a közvéleményt.

II. Relevancia és hatás

Valamely kulturális és kreatív ágazattal és iparággal foglalkozó KIC – átfogó szemléletű és integrált megközelítésével – segítséget fog nyújtani az I. szakaszban meghatározott valamennyi kihívás kezelésében. Az élet, a társadalom és a gazdaság szinte valamennyi területére kiterjedő tevékenységeivel az említett KIC a gazdasági és társadalmi hatása tekintetében valószínűleg kimagaslóan releváns, stratégiai lehetőségeket nyitva meg a gazdasági, technológiai és társadalmi innováció számára. Valószínűleg meghatározó lesz annak lehetővé tételében is, hogy a művészeti felsőoktatási intézmények aktívabb szerepet játszanak a hibrid kompetenciák és az ipar igényeinek jobban megfelelő vállalkozói szellem fejlesztésében.

A kultúraalapú és kreativitásvezérelt innovációk fellendítik Európa versenyképességét vagy közvetlenül azáltal, hogy új vállalkozásokat és munkahelyeket teremtenek, vagy közvetetten azáltal, hogy ágazatokon átívelő előnyöket hoznak létre a tágabb értelemben vett gazdaság számára, ezáltal javítva az életminőséget és növelve Európa vonzerejét. A kulturális és kreatív ágazatok (így például a kulturális örökséget és a művészeteket) egyre inkább az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és a munkahelyteremtés új forrásainak tekintik. Ezek az ágazatok már jelenleg is több mint 12 millió embert foglalkoztatnak az Unióban, ami az Unióban foglalkoztatottak több mint 7,5 %-át teszi ki. A kulturális örökség a kulturális és kreatív ágazatok kulcsfontosságú komponense, és nagyban hozzájárul az európai régiók, városok és vidéki területek vonzerejéhez. Fontos szerepet tölt be a magánberuházások, a tehetségek vonzása, a vállalkozások létrehozása, valamint a közvetlen és közvetett munkahelyteremtés terén.

A kultúra és kreativitás innovációhoz való hozzájárulását egyre inkább olyan nem technológiai tényezők vezérlik, mint a kreativitás, a tervezés és az új szervezeti folyamatok vagy üzleti modellek. Különösen a különböző értéklánccokkal (nevezetesen: zene, művészetek, tervezés, divat, audiovizuális szolgáltatások, videojátékok és építészet) rendelkező ágazatok bírnak gazdaságilag jelentős innovációs kapacitással és képesek ösztönözni az innovációt a gazdaság egyéb ágazataiban is.

A kultúra és a kulturális tevékenységekben való részvétel közvetlen hatással van a polgárok jólétére és a társadalmi befogadásra. A kulturális és kreatív iparágak erősítik az identitás, a demokrácia és a közösségi részvétel társadalmi értékeit. A kultúra hatalmas lehetőséget rejt magában, hogy erősítse az európai összetartozás érzését, ahol a sokszínűség értéket jelent. Ez alapvető fontosságú a reziliencia, a társadalmi hozzáférés, a társadalmi kohézió, a radikalizálódás elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése, valamint az európai politikai bizonytalanságok leküzdése és az egység iránti igény megválaszolása érdekében.

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC célja, hogy megteremtse a hálózati lehetőségeket, az együttműködést, a közös alkotást és a tudásátadást az oktatás, a kutatás, az üzleti élet, a közszféra és a harmadik szektor szervezetei között a kulturális és kreatív ágazatokon belül, valamint a társadalom és a gazdaság egyéb ágazatai irányában. Arra szolgál, hogy:

- elősegítse az alulról felfelé és felülről lefelé irányuló kezdeményezéseket uniós, nemzeti és regionális szinten. Ki fogja alakítani az innovatív ökoszisztémákban megalakuló új vállalkozások létrehozásához és növekedéséhez szükséges keretfeltételeket;
- számos tudományág (köztük a művészetek, a bölcsészettudományok, a társadalomtudományok, az alkalmazott természettudományok és az üzleti világ) kutatójának és diákjának, valamint a kulturális és kreatív iparágakban és egyéb ágazatokban tevékenykedő vállalkozóknak olyan ismereteket és készségeket nyújtson, amelyek az innovatív megoldások megvalósításához és azok új kulturális, társadalmi és üzleti lehetőségekké történő alakításához szükségesek; és
- lehetőséget teremtsen – az innováció akceleratoraként eljárva – további termékeny kölcsönhatások eléréséhez egyéb gazdasági és ipari ágazatokkal.

III. Szinergiák és kiegészítő jelleg a meglévő kezdeményezésekkel

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC számos egyéb uniós, valamint tagállami szintű kezdeményezést egészítene ki. Az uniós szinten várható főbb szinergiákat e szakasz ismerteti.

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC várhatóan szoros szinergiákat alakít ki a Horizont Európa keretében – és különösen a „Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom” klasztert magában foglaló „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillér keretében, a klaszternek a kulturális örökségre és a demokráciára irányuló beavatkozási területein – megvalósuló releváns szakpolitikai kezdeményezésekkel. Egy, a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC értékes horizontális inputokkal is szolgálhat a „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszterben végzett különböző tevékenységek számára, különösen az olyan gyártási technológiákra tekintettel, amelyek esetében az új termékek kifejlesztésének szükségessége nagymértékben támaszkodik a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra. Ezenkívül hatékonyan kiegészítheti a Horizont Európa egyéb részeit, a meglévő „EIT Digital” beavatkozását és az egyéb uniós programok, így például az InvestEU program, az Erasmus+, a Kreatív Európa program, a Digitális Európa program vagy a kohéziós politikai alapok keretében tervezett intézkedéseket.

A Kreatív Európa program kimagaslóan releváns lesz a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC tevékenységei szempontjából. A Kreatív Európa program területeket és külön pályázati felhívásokat határoz meg, amelyek tükrözik a kulturális és kreatív ágazat előtt álló egyes kihívásokat (így például készségek és foglalkoztatás és üzleti modellek), és célja, hogy erős szinergiákat és komplementaritásokat alakítson ki. Az InvestEU program keretében és a kulturális és kreatív ágazatok korlátozott finanszírozáshoz jutásával összefüggésben szinergiák várhatók a pénzügyi mechanizmussal, amely a pénzügyi közvetítők számára nyújtott biztosítékok révén járul hozzá a kulturális és kreatív projektek növekedéséhez.

Az ipari modernizációt célzó intelligens szakosodási stratégia (S3 stratégia) platform számos olyan kutatási és innovációs stratégiát azonosított, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra összpontosítanak, és a vállalkozói szemléletű szereplők széles körének bevonása révén új kapcsolatokat térképeznek fel a helyi eszközök, a potenciális piacok és a társadalmi kihívások között. Így különösen az S3 stratégia egyik fő célja a kutatást végző szervezetek, vállalkozások és közigazgatási szervek közötti új partnerségek előmozdítása, ami új együttműködési platformok létrehozását teszi szükségessé.

IV. Következtetés

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC nagyon alkalmas az e függelékben ismertetett főbb gazdasági és társadalmi kihívások kezelésére. A kreativitás az innováció egyik fő motorja, és a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC képes felszabadítani a művészi, kultúraalapú kreativitásban rejlő lehetőségeket, valamint elősegíteni az európai versenyképesség, fenntarthatóság, jólét és intelligens növekedés megerősítését.

2. függelék

Tájékoztató a vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-ről

E függelék áttekintést ad a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területéről a 2021–27-es innovációs terv elkészítésének idején. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC elindítását megelőzően a Bizottságnak elemzést kell végeznie a tudományos, technológiai és társadalmi-gazdasági fejlemények figyelembevétele érdekében, valamint biztosítania kell a következőket:

- 1) teljes körű összhang a Horizont Európa stratégiai tervezésével;
- 2) teljes körű összhang az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendelet III. mellékletében meghatározott kritériumokkal; és
- 3) koherencia a meglévő uniós, nemzeti és regionális szintű kezdeményezésekkel, beleértve az európai partnerségeket és a küldetéseket.

I. A kihívás

A tengerek, óceánok és szárazföldi vizek központi szerepet töltenek be az emberek életében, egészségében és jólétében, az élelmiszer-ellátásban, a kritikus ökoszisztéma-szolgáltatásokban, a megújuló energiában és egyéb erőforrásokban, valamint az éghajlattal kapcsolatos dinamikákban és a biológiai sokféleség megőrzésében. Az elmúlt 100 évben a természeti erőforrások túlzásba vitt használata és az azokkal való helytelen gazdálkodás nagy nyomás alá helyezte az édesvízi és tengeri ökoszisztémákat. Ezért kihívást jelent egy olyan körforgásos és fenntartható kék gazdaság megteremtése, amely az ökológiai korlátokon belül fejlődik, és amelynek alapját a megfelelő mennyiségű és minőségű víz biztos rendelkezésre állása, valamint az egészséges és működő édesvízi és tengeri ökoszisztémák képezik. E kihívás főként a következőket foglalja magában: 1) vízhiány, aszály és árvizek; 2) a tengeri és édesvízi ökoszisztéma pusztulása; és 3) a körforgásos és fenntartható kék gazdaság.

1. Vízhiány, aszály és árvizek

A folyamatos éghajlatváltozás és túlzott mértékű édesvíz-kitermelés növeli a vízhiány, valamint az aszályok súlyosságát és előfordulásuk gyakoriságát. Amennyiben nem állnak rendelkezésre a vízbiztonsággal, a potenciális veszélyekkel és a kockázatok enyhítésével kapcsolatos információk és megoldások összegyűjtésére, előrejelzésére, előkészítésére és terjesztésére szolgáló innovatív módszerek és technológiák, az Uniót súlyos gazdasági és társadalmi károk érhetik. A vízhiány együtt jár a talajra nehezedő nyomással, amely a biomassza-termelésnek, a szénmegkötésnek és az érintetlen természeti területeknek – a dekarbonizációra és a biológiai sokféleségre vonatkozó célok eléréséhez szükséges – növeléséből adódik. A Bizottság hatásvizsgálata ⁽²⁸⁾ szerint a fehérje-előállításnak a takarmányozás nélküli akvakultúra, az integrált multitrofikus akvakultúra és az akváponia felé való elmozdulása enyhítheti a talajra és édesvízre nehezedő nyomást.

2. A tengeri és édesvízi ökoszisztéma pusztulása

A közvetlen emberi tevékenység és a felgyorsuló éghajlatváltozás nyomást gyakorol a part menti, tengeri és édesvízi ökoszisztémákra. A károk különböző formákban jelennek meg: a biológiai sokféleség csökkenésében, a halállományok kimerülésében, a tengerfenék többek között károkat okozó eszközök, így például halászeszközök használatával előidézett károsodásában, a folyóvizek elzáródásában, az eutrofizációs szennyezésben, valamint a tengeri hulladék – egyebek mellett az óceánokba került jelentős mennyiségű halászeszköz és mikroműanyag – felhalmozódásában. A rossz ökológiai állapot nemcsak a biológiai sokféleségre vonatkozó célokat veszélyezteti, hanem a tiszta víztől és az egészséges ökoszisztémáktól függő közösségeknek és vállalkozásoknak is károkat okoz. A pusztulás mérésére és enyhítésére szolgáló áruk és szolgáltatások globális piaca egyre növekszik és rendkívül versenyképes. A tengeri, part menti és édesvízi erőforrások bővítésére, helyreállítására és regenerálására képes innováció, valamint a fenntartható halászatot lehetővé tevő halászeszközökre és módszerekre irányuló innováció kulcsfontosságú az uniós vállalkozások versenyképessége, valamint a munkahelyteremtés és a növekedés Uniós-szerte történő előmozdítása szempontjából.

⁽²⁸⁾ A Bizottságnak „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i közleményét kísérő hatásvizsgálat.

3. A körforgásos és fenntartható kék gazdaság

A körforgásos gazdaság pályája nemcsak az emberi egészség és az erőforrás-hatékonyság szempontjából jelent biztosítékot, hanem a fenntartható növekedés egyik hajtóereje is. A tengeri szélenergia és az egyéb innovatív óceánenergia-technológiák alkalmazásának tervek szerinti példa nélküli növelése, amely nem áthatja alá a környezetvédelmet, lehetőségeket kínál mind a biológiai sokféleség helyreállítása (így például mesterséges zátonyok és osztrigatélépek), mind a tereket és a megújuló villamos energiát hasznosító olyan új tevékenységek, mint az akvakultúra és a hidrogén-elektrolízis számára. A takarmányozás nélküli akvakultúra képes újrahasznosítani a tápanyagtöbbletet, amely egyébként eutrofizációhoz vezetne. A tengeri szállítás kibocsátáscsökkentésére, valamint az ágazatban alkalmazott megújuló üzemanyagokra vonatkozó új célok innovációkat tesznek szükségessé a meghajtás és logisztika tekintetében. A szennyvíz újrahasznosítása megakadályozza a vízhiánnyal kapcsolatos, az éghajlatváltozás nyomán esetleg még súlyosabbá váló problémák kialakulását.

II. Relevancia és hatás

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC – átfogó szemléletű és integrált megközelítéssel – segítséget fog nyújtani az I. szakaszban említett kihívások kezeléséhez. E téma viszonylag erős tudásbázissal és komoly piaci potenciállal rendelkezik. Az elmúlt 15 évben az európai országok több víztudományi és -technológiai kutatási tanulmányt készítettek, mint az Amerikai Egyesült Államok és a világ többi országa együtt. Ezenkívül az Unió – Kína és az Amerikai Egyesült Államok mellett – egyike a vezető tengergazdaságoknak. A legfrissebb, 2018-as adatok szerint a kék gazdaság már létező ágazatai Unió-szerte több mint ötmillió főt foglalkoztattak, valamint 750 milliárd EUR forgalmat és 218 milliárd EUR bruttó hozzáadott értéket termeltek. Fennáll azonban erőfeszítések egyértelmű fragmentációja és az összeköttetések hiánya az oktatási, a kutatási és az innovációs tevékenységek között. A víztudomány területével foglalkozó kutatási és fejlesztési szervezeteknek például kevesebb mint 20%-a folytat hatékony együttműködést iparágakkal vagy vállalkozásokkal.

Az újonnan megjelenő innovációs ágazatok (így például a biotechnológiai ágazatok és a tengeri energiatermelés) új piaci lehetőségeket nyitnak meg az új technológiák és új vállalkozások számára, valamint a magas szintű képzettséget igénylő álláshelyek szempontjából. Az említett ágazatok, valamint a hagyományosabb tengerágazatok technológiai átállása tudományágakon átívelő megközelítéseket, valamint a tudományágak közötti határokat átlépő új oktatási típusokat követelnének meg. Így különösen a tudományos programok jellemzően meglehetősen széles körűek, míg az ágazatok speciális ismereteket és készségeket igényelnek. Ezen túlmenően olyan területeken, mint a mérnöki tudományok, a várostervezés és az építészet, a tantervek nem foglalkoznak kellő mélységben az ökológiával, a hajómérnöki tudományokkal és a vízgazdálkodással kapcsolatos kérdésekkel.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC létrehozásának szándéka, hogy tényleges hozzájárulással szolgáljon az innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez és a tudásháromszög egészét átfogó együttműködés ösztönzéséhez az új technológiák és megközelítések elterjedésének gyorsítása, valamint a fenntarthatóbb termékek és módszerek fejlesztésének ösztönzése érdekében, különösen, ami a halászeszközöket illeti. A tudásháromszög-partnerek páneurópai multidiszciplináris közösségének létrehozása elősegítené a kék gazdaság szemléletének térnyerését, valamint az európai tengeri tengerparti tudomány és technológia nemzetközi versenyképességének megerősítését. Egy ilyen közösség elősegítené a kék tudomány és technológia olyan innovatív projektjeinek piaci bevezetését, amelyek megoldással szolgálnának a fenntarthatósággal kapcsolatos sürgető gyakorlati kihívásokra, és nemcsak európai, hanem globális szinten is előmozdítanák az „ökoszisztéma-alapú kék gazdaságot”. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC révén javulna a vízi-tengeri ökoszisztémákkal való humán interakciók irányítása, ami közvetlenül hozzájárulna – különösen a tengeri ökoszisztémákkal való fenntartható gazdálkodás biztosítása révén – az ökológiai korlátokon belül fejlődő fenntartható kék gazdasághoz.

III. Szinergiák és kiegészítő jelleg a meglévő kezdeményezésekkel

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek a lehető legerősebb szinergiákat kell létrehoznia a releváns uniós szakpolitikai kezdeményezésekkel és a Horizont Európán belül, és a releváns ENSZ-kezdeményezésekkel és a fenntartható fejlődési célokkal – különösen a „Tiszta víz és alapvető köztisztaság” 6. számú, a „Fenntartható városok és közösségek” 11. számú, a „Fellépés az éghajlatváltozás ellen” 13. számú és az „Óceánok és tengerek védelme” 14. számú fenntartható fejlődési céllal – is összhangban kell működnie.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek összhangban kell lennie az (EU) 2020/2184 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁹⁾, a 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³⁰⁾, a 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³¹⁾, az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³²⁾, az Európai Unió integrált tengerpolitikájáról szóló 2007. október 10-i bizottsági közleményben megállapított prioritásokkal és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek hozzá kell járulnia az európai zöld megállapodásban, különösen „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában, a levegőre, a vízre és a talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervben, a belvízi utak kapacitásának növelését és jobb kezelését célzó kezdeményezések keretében, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában meghatározott prioritásokhoz.

Egyes regionális S3 stratégiák több olyan kutatási és innovációs stratégiát is azonosítottak, amelyek a tengeri és vízi ágazatokra összpontosítanak, és a vállalkozói szemléletű szereplők széles körének bevonása révén új kapcsolatokat térképeznek fel a helyi eszközök, a potenciális piacok és a társadalmi kihívások között.

A Horizont Európa alkotóelemeivel erős kiegészítő jelleget kell biztosítani, valamint az átfedéseket el kell kerülni, különösen a következők esetében:

- 1) az „egészséges óceán, tengerek, partmenti és belvízi vizek” területhez tartozó, lehetséges küldetés;
- 2) a releváns, különösen a következő területek köré szerveződő európai partnerségek: „Klímasemleges, fenntartható és produktív kék gazdaság”, „A biológiai sokféleség megmentése a földi élet megóvása érdekében”, „Water4All”, „A tiszta energiákra való átállás”, „A városi átállás előmozdítása”, „Élelmiszerrendszerek” és „A földközi-tengeri térségben folytatott kutatás és innováció” (Horizont 2020);
- 3) a „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillér valamennyi klasztere;
- 4) kutatási infrastruktúrák; és
- 5) az EIC.

Az ígéretes innovációk bevezetése érdekében az Európai Beruházási Bankkal (EBB) és a BlueInvest-tel való erős kiegészítő jelleget is biztosítani kell, és el kell kerülni az átfedéseket.

IV. Következtetés

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC a legalkalmasabb az e függelékben említett főbb gazdasági, környezeti és társadalmi kihívások kezelésére. Erre a KIC-re különösen a vízzel kapcsolatos kihívások kezelésére szolgáló innovációs ökoszisztémák Európa-szerte történő megerősítése, az innovátorok és vállalkozók következő generációjának képzése, valamint az említett kihívásokra választ adó innovatív megoldások azonosítása és támogatása érdekében van szükség.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek:

- 1) csökkentenie kell a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok innovációs környezetének széttagoltságát olyan innovációs ökoszisztémák létrehozásával, amelyek uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten össze fogják kapcsolni ágazatokon és tudományágakon átívelően a szereplőket és a hálózatokat;
- 2) a zöld és digitális átállásra vonatkozó uniós célkitűzések megvalósítása érdekében elő kell mozdítania a kék gazdaság ágazatain belüli integrált és multidiszciplináris megközelítést a felsőoktatási intézmények, a kutatást végző szervezetek, az innovatív vállalkozások, a közsféra és a harmadik szektor szervezetei közötti együttműködés révén;
- 3) ágazatokon és tudományágakon átívelően össze kell kapcsolnia a szereplőket és a hálózatokat uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, különösen a releváns S3 stratégia, valamint a kék gazdaság ágazatait felölelő további regionális stratégiák azonosításával;
- 4) ki kell nevelnie a kék gazdaság ágazataiban az innovátorok és vállalkozók új nemzedékét, valamint képzést kell biztosítani számukra, felvértezve őket a fenntartható és versenyképes fejlődéshez szükséges vállalkozói és technológiai készségekkel;

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2184 irányelve (2020. december 16.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 435., 2020.12.23., 1. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/89/EU irányelve (2014. július 23.) a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28. 135. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

- 5) hozzá kell járulnia az ötletek új technológiai fejlesztésekké és szociális innovációvá való átalakítását szolgáló megfelelő keretfeltételek kialakításához, valamint ezek piaci bevezetéséhez az életminőség javítása és annak céljából, hogy az uniós polgárok javára szolgáljanak;
  - 6) sinergiákat kell kialakítani egyéb európai partnerségekkel, küldetésekkel, az EIC-vel, az EBB-vel és a BlueInvesttel az innovációk erősítése, egyéb ágazatok fenntartható fellendülésének lehetővé tétele, továbbá az innovatív megoldások piaci bevezetésének és társadalmi elfogadásának előmozdítása érdekében; és
  - 7) meg kell erősítenie az Unió mint globális szereplő helyzetét az óceánokkal foglalkozó tudományok, a szárazföldvíz-gazdálkodás, valamint az ökoszisztémák védelme és helyreállítása terén.
-